SEPTEMBER 13, 1968 — No. 870 — 24th YEAR OF PUBLICATION

CALVINIST-CONTACT

CHRISTIAN WEEKLY

Address all communications to: Calvinist-Contact, P.O. Box 312, Station B, Hamilton, Ont. • Authorized as Second Class Mail, P.O. Department Ottawa, Ont., and for payment in cash. Postage paid at Hamilton.

TELESKOOP

Een lichtrand om een donkere wolk

Bij alle ellende, die het Tsjecho-Slowaakse volk in de afgelopen weken heeft moeten ondervinden (en misschien nog zal moeten ondervinden) mag het niet aan de aandacht ontsnappen, dat de gehele geschiedenis een geweldige ontgoocheling is geweest voor Rusland. Een editorial in "The Hamilton Spectator" vestigde hier terecht de aandacht op.

Het had ook zo kunnen zijn, dat de leiders van Tsjecho-Slowakije hun grieven hadden geuit ten overstaan van Russische kanonnen in Moskou dan wel in Praag. In plaats daarvan bracht Tsjecho-Slowakije zijn zaak naar de Verenigde Naties, waar het inderdaad ook werd gehoord.

Daardoor zijn de klachten verder gekomen dan alleen tot de oren van de Russische leiders. Overal, in de gehele wereld, waar geen censuur op de radio of op de pers is, kan men getuige zijn van een klein land, dat zich aan de greep van communistische dictatuur tracht te ontwringen.

Niet alleen dat. Niet alleen dat de wereld de klachten kon horen van Tsjecho-Slowakije. Men kon meer horen. De Tsjechische Minister van Buitenlandse Zaken, Jiri Hajek, legde punt voor punt, en leugen voor leugen, de voorwendsels bloot waaronder Rusland en de vier andere landen de Tsjechische grens waren overschreden. En het was klaar als de zon dat Rusland niet genoeg voorwendsels had kunnen bedenken om de wereldopinie om de tuin te leiden of genoegzame redenen had kunnen vinden om de invasie te verdedigen.

De toestand in Tsjecho-Slowakije is verre van rooskleurig. En er zal wel niemand zijn, die precies kan vertellen hoe de naaste toekomst zich ontwikkelen zal. Maar één ding staat wel vast, dat het Russische prestige en de eenheid onder communistische landen zeer ernstig beschadigd is. Misschien wel onherstelbaar.

De Verenigde Naties hebben hun nuttigheid bewezen.

★

Arbeidsbureau voor dominees

De huidige praktijk, die in de meeste kerken gevolgd wordt en waarbij een vakante gemeente een predikant beroept, voldoet velen niet meer. Er zijn reeds verschillende voorstellen en denkbeelden gelanceerd, maar van een verandering was tot nu toe geen sprake.

De United Church heeft daarin nu verandering gebracht, toen zij een besluit nam om het traditionele beroepen te vervangen door een centraal punt, waarin gegevens over dominees en gemeenten kunnen worden uitgewisseld. "A system of personnel management" werd het genoemd.

Er zal nog wel wat water over de dam moeten komen, aleer dit systeem algemeen wordt gewaardeerd. Het hoofd van het United Theological College heeft reeds gezegd, dat hij wel wat voorzichtig zou willen zijn met het gebruik van woorden als "arbeidsbemiddeling" en "employees". Hij zou niet graag willen zien, dat predikanten employees werden genoemd. Hij meent, dat men geen werknemer huurt als men een dominee beroept. Hij wees erop, dat men tenslotte met de kerk van God te doen heeft.

Maar ondanks deze bezwaren heeft de United Church het idee aanvaard. Men wil een centraal punt creëren, waarin gegevens kunnen worden uitgewisseld, zoals de salarissen, behuizing, vakantie, onkostenvergoeding, herscholing en ziekte-verlof.

Het komt ons voor, dat hiermede de oplossing nog niet gevonden is. Meer dan één denominatie heeft voor de genoemde punten een algemene regeling getroffen, zodat de salarissen niet zo ver uiteen liggen en andere sociale punten vrijwel eenstemmig zijn. De hebbelijkheden en onhebbelijkheden van een predikant en de hebbelijkheden en onhebbelijkheden van de gemeente zijn blijkbaar in dit centrale kantoor nog niet uitgespeld. De praktijk van dit nieuwe systeem zal moeten uitwijzen of de United Church er wel bij vaart. Op het eerste gezicht lijkt ons echter deze nieuwe wijze nog geen betere wijze.

★

Een ster, die verdwijnt

Het was in 1935, toen de gehele wereld en zeker ook Canada zuchtte onder een economische inzinking, dat een dominee in Alberta een nieuwe toekomst beloofde. Deze dominee was William Aberhart, doch werd in de volksmond Bible Bill genoemd. Hij vertelde zijn congregation (en over hun hoofden heen allen die maar luisteren wilden), dat in Engeland iemand de sleutel gevonden had, om aan de economische crisis te ontsnappen. Aberhart pleitte een algehele geldelijke reformatie, die de regering in Alberta in staat zou stellen iedere burger $25 per maand te betalen.

Zijn boodschap ging er in als klokspijs en bij de verkiezingen in dat jaar kreeg Aberhart's partij, de Social Credit Party, alle zetels op één na.

De Social Credit Party is gebleven al heeft de regering van Alberta nimmer die $25 aan wie ook betaald. Maar nu gaat de Partij ook ter ziele. Velen hebben nog gehoopt, dat Social Credit het winnen zou. Vele christenen hebben gedacht, dat dit de partij zou zijn, waaraan zij hun stem met vertrouwen zouden kunnen geven. Maar het is anders verlopen. De huidige premier van Alberta, Rev. E. C. Manning, die vergrijsd is in de partij, heeft onlangs een boek geschreven onder de titel "Political Realignment", waarin niet alleen het einde van Social Credit wordt gesuggereerd, maar waarin tevens een einde is gemaakt aan de gedachte, dat Social Credit een christelijke partij zou kunnen zijn.

De laatste leider Mr. Robert Thompson is thans een lid van het House of Commons voor de Progressive Conservatives en een andere toonaangevende "Socred", H. A. (Bud) Olson zit als liberaal in Ottawa.

Hoelang Social Credit zich in de provinciale regering van Alberta zal kunnen staande houden staat te bezien. Van een monetaire reformatie is geen sprake meer, nog minder van de $25 dividend die uitgekeerd zou worden. Het staat te vrezen, dat straks ook de naam van Aberhart's reddende partij tot het rijk der historie zal gaan behoren.

Ontario Alliance wendt zich opnieuw tot Regerings-Commissie

DE CHRISTELIJKE SCHOOL EN DE "TAX DOLLAR"

De regering van de provincie Ontario heeft onlangs een rapport gekregen van een door haar benoemde commissie voor belastingaangelegenheden. Deze commissie was The Ontario Committee on Taxation, en het rapport dat deze commissie indiende is ook wel bekend onder de naam "Smith Report".

In dit rapport wordt een groot aantal aanbevelingen gegeven, waarvan sommige te doen hadden met de financiering van het onderwijs. Aangezien een aantal van die aanbevelingen nogal wat stof deden opwaaien, benoemde het Parlement van Ontario een speciale commissie uit haar leden, die gelegenheid moesten geven aan het publiek om gehoord te worden ten aanzien van de aanbevelingen van het Smith Report.

Van deze gelegenheid heeft de Ontario Alliance of Christian Schools gebruik gemaakt om een "brief" aan deze twaalfhoofdige commissie voor te leggen, waarin nogmaals het pleit wordt beslecht voor de vrije christelijke school. De brief werd overhandigd door de heren John Olthuis van Toronto, Henry Nieman van London en John Bergshoeff van Stoney Creek. Het was niet nodig, dat de brief werd voorgelezen, aangezien alle leden van de regeringscommissie hiermede bekend bleken, maar de tijd was benut voor het stellen en beantwoorden van vragen, die de commissieleden hadden. En dat waren niet weinige. Hoe de uitkomst ook moge zijn, het kwam wel vast te staan, dat de commissieleden zich bewust waren van de ingewikkeldheid van het probleem en dat er iets gedaan moet worden om recht te doen aan hen, die hun kinderen uit overtuiging naar een christelijke school zenden.

De brief begint met uiteen te zetten, dat de Ontario Alliance optreedt voor de 45 christelijke scholen in de provincie, waar door 252 onderwijzers en onderwijzeressen aan ongeveer 7400 kinderen les wordt gegeven. Dit onderwijs wordt verstrekt zonder enige vergoeding uit de publieke kas, hetgeen betekent dat de ouders voor ieder kind dooreen $500 per student per jaar moeten betalen.

Indien de kosten van dit onderwijs ten laste van de provincie zouden komen, zou alleen aan onderwijs drie miljoen dollar meer door de provincie moeten worden betaald, afgezien nog van de kosten van leermiddelen en gebouwen, die ongeveer tien miljoen dollar zouden kosten. Het is duidelijk welk een financiële besparing de christelijke school voor de provincie betekent. De ouders van de kinderen die naar de christelijke school gaan, moeten niettemin meedragen in de "public school tax", hetgeen zij ook doen, maar wat duidelijk het onrechtvaardige in de toestand laat zien.

Vervolgens wijst de brief er op, dat de vrijheid van keuze van onderwijs reeds is vastgelegd in de **Universal Declaration of Human Rights** van de Verenigde Naties, terwijl de verantwoordelijkheid van de ouders ten aanzien van het onderwijs voor hun kinderen tevens wordt erkend door de **Ontario Committee on Taxation.**

Verder vestigt de brief er de aandacht op, dat het niet juist is de christelijke school, zoals die verenigd zijn in de Ontario Alliance of Christian Schools, te kwalificeren als "private schools". Ook in de kring van de christian school supporters hebben wij ons die term eigen gemaakt. Maar terecht wijst de brief erop, dat de christelijke school openstaat voor iedereen, die zijn kinderen opgevoed wenst te zien volgens de filosofie, die de opvoeding in die school draagt. Een private school kan naar willekeur kinderen aannemen of weigeren. Dat doet een christelijke school niet. De christelijke school begeert zelfs zoveel mogelijk kinderen in haar lokalen te krijgen en het lidmaatschap van een vereniging is geen voorwaarde om zijn kind de school te doen bezoeken.

Men kan ook niet zeggen, dat de christelijke school een private school is op grond van het feit, dat de public school een weerspiegeling is van de bevolking van de provincie. Ontario heeft 22 verschillende kerkelijke gemeenschappen, vijf verschillende politieke partijen en zeven verschillende opvoedkundige systemen. Ook al neemt men de twee meest in het oog springende dan kan men nog niet zeggen, dat de public school hen beiden dient. Er zijn er die zeggen, dat God en godsdienst weinig of geen waarde hebben in het onderwijs. Er zijn anderen, die menen, dat God en godsdienst wel waarde hebben, doch dat dit zo onderwezen moet worden, dat iedereen dit aanvaarden kan. In feite onderschrijft de regering van de provincie alleen deze twee systemen, doch intussen staan deze twee systemen lijnrecht tegenover elkaar, getuige de discussie die aan de gang is of godsdienstonderwijs al dan niet gegeven zal worden in de public school. Op een gegeven moment zal de regering tussen die twee moeten kiezen, maar dit houdt dan in, dat de schoolbelasting zal worden aangewend voor het ene systeem of voor het andere. Daarmede worden dan bepaalde belasting-betalers onderworpen aan het oordeel van de regering. Intussen, de mensen die menen dat God en godsdienst alles te maken heeft met schoolonderwijs, worden geheel terzijde geschoven, en dit zijn de mensen, die hun kinderen zenden naar de scholen die aangesloten zijn bij de Ontario Alliance of Christian schools. De brief suggereert dat de regering die kant niet op moet. De regering moet niet een bepaalde filosofie onderschrijven en daaraan alle tax dollars geven.

Hiermede wordt niet beweert, aldus de brief, dat de regering geen taak heeft wat betreft het schoolonderwijs. Dat heeft zij wel. De bedoeling van de brief is om het recht erkend te zien van ouders om hun kinderen naar hun overtuiging op te doen voeden, indien zij aan minimum eisen van de regering voor onderwijs kunnen voldoen. Zo doet men het in Alberta ook. Daar geeft men $100 per jaar per kind indien de school:

1. drie jaar bestaat.
2. tenminste dertig leerlingen heeft.
3. tenminste twee onderwijzers heeft, die ieder maximaal drie klassen les geven.
4. teachers heeft met een Alberta Certificate.
5. het Alberta leerplan geeft.
6. de leerlingen het regeringsexamen laat schrijven.
7. geregeld wordt geïnspecteerd.
8. gebouwen heeft overeenkomstig de standaard van het Department of Education.
9. leerlingen heeft, wier ouders burgers van de provincie Alberta zijn.

(Vervolg op pag. 5)

DE MACHT VAN DE STERKSTE . . .

Een beeld op het Wenceslasplein in het centrum van Praag, de Tsjechische hoofdstad. Grote groepen meer vrijheid verlangende burgers, worden door tanks van hun Russische "bondgenoot" onder controle gehouden.

GEREF. OECUMENISCHE SYNODE IN LUNTEREN

Een kerkelijke familie-reünie: dat is misschien de beste typering van de Gereformeerde Oecumenische Synode, die van 12-23 augustus in De Blije Werelt te Lunteren vergaderde. Men ontmoet in deze synode immers vooral die gereformeerde kerken uit de wereld, die uit de emigratie van gereformeerde Nederlanders of uit de zending van de gereformeerde kerken in Nederland zijn voortgekomen. Een typisch teken van deze familiaire verhouding is, dat de meesten er nog met elkaar kunnen praten in het nederlands. Javanezen en soembanezen uit Indonesië, mensen uit de amerikaanse emigrantenkerken, blanke "mannen-broeders" uit Zuid Afrika, kleurlingen en bantoe's uit dat land converseerden op de G.O.S. gemakkelijk en vlot met elkaar in het nederlands.

Maar — en dat is een andere vraag — heeft men elkaar al sprekende, ook leren verstaan? Voor zover de nederlandse gereformeerde delegatie in dit opzicht iets verwachtte, is deze familie-reünie eerljk gezegd teleurstellend geweest. Voor Nederland belangrijke punten stonden op de agenda. Zowel kerkelijke vraagstukken als de oecumenische taak van de gereformeerde kerken en in verband daarmee de beoordeling van de Wereldraad van Kerken; verder de vraag naar de opname van vrouwen in de kerkelijke ambten, waarover in Nederland na jarenlange, diepgaande studie positieve beslissingen werden genomen door de synode. En tenslotte: het rassenvraagstuk, waarover men van nederlandse zijde niet langer in algemene abstracte zin wilde spreken, maar concreet toegespitst op de situaties in die landen waar kerken, behorende tot de G.O.S. met discriminatie en deportatie van anders-gekleurde mensen worden geconfronteerd.

Op al deze vragen heeft de G.O.S. negatief geantwoord, soms met maar een kleine meerderheid van stemmen. Zij sprak zich uit tegen de opname van vrouwen in de kerkelijke ambten, zij het met een kleine onduidelijke reserve voor het diakenambt. Zj sprak zich ook uit tegen het lidmaatschap van de Wereldraad van Kerken, althans "onder de huidige omstandigheden". Zij wilde rassendiscriminatie wel in het algemeen veroordelen, maar niet — zoals o.a. de nederlandse gereformeerde delegatie voorstelde — ook de toestanden in de verschillende landen bij de naam noemen.

Sterke verdeeldheid dus in deze gereformeerde internationale. Enerzijds de nederlanders en de indonesiërs, doorgaans gesteund door de emigrantenkerken van Brazilië en Argentinië. Anderzijds de zuid-afrikanen; vaak gesteund, maar niet altijd onverdeeld, door de gereformeerden van Australië en Nieuw Zeeland, de Schotten en enkele kleine amerikaanse kerkgemeenschappen. De grotere Christian Reformed Church van Amerika nam vaak een tussenpositie in. Betekent dit nu dat, zoals wel voorspeld is, de Gereformeerde Oecumenische Synode door de gebeurtenissen in Lunteren-1968 zal "ontploffen"? Wie zo redeneert, heeft te weinig begrip voor het karakter van deze synode als familie-reünie. De familieband is hier sterk en krachtig genoeg om elkaar ondanks diepgaande en soms zelfs principieel verschil van mening bijeen te houden. Men bleef elkaar dan ook naar gereformeerde traditie als broeders aanspreken. En dat was in Lunteren beslist meer dan alleen maar traditie, vooral wanneer men scherp tegenover elkaar stond.

Wie, en dat is een andere vraag, kan ook wensen, dat bijvoorbeeld de zuid-afrikanen of de nederlanders plus de indonesiërs afscheid zouden nemen van deze kerkelijke familie-kring? Men kan vierkant tegen de apartheids-ideologie van de blanke Nederduits Gereformeerde Kerk zijn en er tegelijk dankbaar voor zijn dat althans de Gereformeerde Oecumenische Synode nog een mogelijkheid biedt tot een kritisch gesprek met deze kerk. De laatste mogelijkheid ook, want andere oecumenische relaties zijn door de zuid-afrikanen reeds verbroken. Van de Wereldraad van Kerken is men geen lid meer. Nog wel van de World Presbyterian Alliance, maar deze organisatie voert op het punt van de rassenproblematiek een niet zo actief beleid als de Gereformeerde Oecumenische Synode.

Er komt nog een belangrijk punt bij. Niet alleen de blanke Nederduits Gereformeerde Kerk plus de kleinere Gereformeerde Kerk, de "Dopperkerk" van Zuid Afrika zijn lid van de G.O.S., maar thans ook de kleurlingenkerk (de Nederduits Geref. Zendingskerk) en de bantoekerk (de Nederduits Geref. Kerk in Afrika). Deze beide kerken, voortgekomen uit de zending van de Nederduits Gereformeerde Kerk, tellen thans meer leden dan hun moederkerk. De kleurlingen en de bantoe's hebben bijna 1,3 miljoen leden; de blanke moederkerk telt 1¼ miljoen leden. Overeenkomstig de nieuwe delegatie-regeling van de G.O.S. zullen op de volgende synode de beide niet-blanke kerken ieder met 4, samen dus 8, stemhebbende leden aanwezig zijn en de blanke kerk met 4 leden. De niet-blanke stemmen zullen dus veel krachtiger worden.

Alleen al om de dialoog een kans te geven mag men niet wensen, dat de G.O.S. zal "ontploffen". De niet-blanken van Zuid Afrika zouden dan de enige plek op aarde waar zij nog kunnen pleiten voor recht en gerechtigheid missen. Daar komt nog bij dat ook in de blanke moederkerk lang niet iedereen de mening deelt van de leidende figuren als dr J. D. Vorster en dr J. S. Gericke, die in Lunteren de voornaamste sprekers waren van de blanke Nederduits Gereformeerde Kerk. Zij verdedigden principieel het apartheidsbeleid. Maar toch ook weer niet zo dat ze volkomen doof bleven voor wat tegenstanders betoogden. In elk geval nam dr Vorster de synode-uitspraak mee, waarin werd gesteld dat verschil van ras en cultuur geen reden mag zijn om een huweljk te verbieden. Deze uitspraak druist rechtstreeks in tegen de zuid-afrikaanse wetten, die zo'n huwelijk wel verbieden. Ook hebben dr Vorster en zijn medestanders tenslotte geen pogingen meer gedaan om de apartheidspolitiek te verdedigen met bijbelteksten.

Niettemin: de nederlandse gereformeerde delegatie, waarvan prof. dr J. Verkuyl, prof. dr D. G. Mulder, dr C. Gilhuis en ds R. J. van der Veen de voornaamste woordvoerders waren, had gaarne concreet willen uitspreken dat de principes van de zuidafrikaanse apartheid in tegenspraak zijn met het christelijk geloof en dat de zuidafrikaanse kerken hiervan moeten getuigen t.o.v. de regering. Maar het ging de nederlanders en de krachtig met hen mee getuigende indonesiërs, zoals de gezaghebbende prof. dr R. Sudarmo uit Djakarta en zijn jongere mede-gedelegeerde ds R. Budiman en ds Sutarno, niet om een veroordeling van Zuid Afrika alleen. Zij spraken ook tegen Nederland, dat z'n gast-arbeiders en niet-blanke studenten discrimineert, tegen Amerika, dat z'n negers laat lijden, tegen Indonesië, Ceylon en Nigeria waar minderheden in de bevolking onrechtvaardig behandeld worden. Met 16 stemmen voor en 30 stemmen tegen verwierp de synode het minderheidsrapport, waarin deze zonden concreet bij de naam werden genoemd. Voornaamste motief van de tegenstemmers was, dat men niet over anderen wilde oordelen — ook niet kon oordelen omdat men zich onvoldoende geïnformeerd achtte. En dit laatste achtte men ook van toepassing op Zuid Afrika. Na langdurige besprekingen stemde de synode tenslotte in met een verklaring opgesteld door "drie wijze mannen": prof. dr J. L. Helberg (Zuid Afrika), prof. dr F. H. Klooster (Ver. Staten) en prof. dr R. Sudarmo (Indonesië), waarin sterke nadruk **wordt gelegd op** de nieuwe eenheid die door Christus tussen de mensen van welk ras ook ontstaat en waarin rassendiscriminatie en racisme worden veroordeeld. Een laatste poging van prof. dr Mulder om in dit verband de apartheidspolitiek met name te noemen mislukte. De synode oordeelde dat ieder z'n eigen samenleving concreet moet toetsen aan de gedane uitspraken.

Zoals gezegd: het rassenvraagstuk was niet het enige punt waarover in de synode zeer verschillend werd gesproken. Ook bij de bespreking van de openstelling van de kerkeljke ambten voor vrouwen was dit het geval. Met **25 tegen 22** stemmen stelde men vast dat de bijbel duidelijk leert, dat vrouwen geen predikant of ouderling kunnen zijn. Een eerder gedane uitspraak om deze zaak ernstig te bestuderen werd daarmee betrekkelijk zinloos. Wel stelde de synode met een kleine meerderheid, dat iedere kerk voor zich kan bekijken of vrouwen diaken kunnen worden maar men maande hierbij aan tot grote voorzichtigheid.

Voor de indonesische kerken, die reeds lang de vrouwen hebben toegelaten tot kerkelijke ambten en voor de gereformeerden in Nederland, die juist bezig zijn vrouwen toe te laten, was deze uitspraak zeer teleurstellend. Niet dat men eigen overtuiging aan de anderen wilde opdringen, maar wel had men graag de ruimte willen open houden voor gezamenlijke bestudering van deze vraag. Ditzelfde gold voor de beoordeling van de Wereldraad van Kerken. De indonesische kerken, die hiervan lid zijn en de gereformeerde kerken van Nederland, die geen lid zijn, maar die de Wereldraad van Kerken wel erkenden als een aanvaardbare oecumenische organisatie drongen er ook hierbij op aan om de zaak open te houden voor overleg. Dit temeer omdat in het G.O.S.-rapport de Wereldraad met twijfelachtige argumenten werd veroordeeld. Niettemin sprak de synode uit dat men "onder de huidige omstandigheden" geen lid **moet worden van de Wereldraad.**

Met name de indonesiërs waarschuwden de synode om toch vooral geen beslissingen te nemen, waarvan bij voorbaat vast staat, dat verschillende kerken ze naast zich neer zullen leggen. De indonesische kerken b.v. zullen vanwege deze G.O.S. besluiten bepaald niet uit de Wereldraad treden. Dit versterkt het gezag van de Gereformeerde Oecumenische Synode niet. En wat "de vrouw in het ambt" betreft: de gereformeerde delegatie uit Nederland legde een officiële verklaring af, waarin zij haar teleurstelling uitte over de beslissing van de synode nadat de gereformeerde synode van Nederland na jaren van studie in principe besloot vrouwen toe te laten tot de ambten.

Drijft de oecumenische synode van Lunteren-1968 de gereformeerden uiteen? De met zoveel **verdeeldheid tot stand gekomen** besluiten zouden daar de oorzaak van kunnen zijn. Maar toch: niemand die de synode van Lunteren meemaakte zou deze kring willen verlaten. Integendeel, de broederschap in deze familie-reünie bleef behouden en zij moet behouden blijven al was het alleen maar om met de kerken van Zuid Afrika, de blanke en de niet-blanke, in gesprek te blijven. Wel rees in de nederlandse delegatie de vraag of het niet beter is voortaan van een internationale gereformeerde conferentie te spreken. Een synode dwingt tot beslissingen, pro of contra. En van de G.O.S. geldt, dat de moeizaam tot stand gekomen besluiten niet eens bindend zijn voor de aangesloten kerken. Een conferentie biedt meer ruimte tot nadenken over elkaars standpunten. Dat bleek bijvoorbeeld duidelijk op de zendingsconferentie in Baarn, die aan de synode vooraf ging. Daar werd dan ook met veel meer enthousiasme dan in Lunteren tot een volgende ontmoeting besloten. Maar ook van de G.O.S. in Lunteren geldt volop, dat men elkaar beslist niet wil loslaten. Veel te veel heeft men nog tegen elkaar te zeggen. En van elkaar te leren.

Jac. B. Looijen.

(Persbulletin Geref. Kerken)

Verklaring van de Geref. Oecumenische Synode over de Rassenverhoudingen

(Volledige tekst)

1. Gods geboden aan de mensen, dat zij liefde betonen en gerechtigheid beoefenen moeten, zijn geen tegenstrijdige, maar met elkaar overeenstemmende normen voor de houding en het gedrag van mensen persoonlijk of in groepsverband, en zij zijn van toepassing op rassenverhoudingen.

2. Waarachtige naastenliefde vereist dat wij onze naaste aanvaarden, ongeacht diens ras of cultuur, als geschapen naar het beeld Gods; en dat wij hem in zijn persoonlijkheid respecteren als schepsel Gods; en dat wij bereid zijn ons in te leven in zijn positie om zo te begrijpen hoe wij ons tegenover hem te gedragen hebben in persoonlijke en maatschappelijke verhoudingen.

3. Aangezien het de mens eigen is eerder zijn eigen belangen na te streven dan het welzijn van zijn medemens, behoort de kerk nadruk te leggen op de individuele en collectieve plicht van de mens zich op te offeren voor het welzijn van anderen. Zelfopoffering om Christus' wil is de hoogste vorm van zelfbehoud, want zelfbehoud gaat alleen dan samen met gehoorzaamheid aan het tweede liefdegebod wanneer het wordt bepaald en beperkt door de bijbelse eisen van liefde en gerechtigheid, zodat de onvervreemdbare rechten van andere mensen niet worden aangetast.

4. Voor een juist begrip van de rechten, gelijkheid, en waardigheid van de mensen behoren wij hen allen niet slechts te zien als schepselen Gods, geschapen naar Zijn beeld, **maar ook als mensen die gezondigd hebben en verlossing** behoeven. Daarom moeten wij in onze verhoudingen tot medegelovigen de nieuwe eenheid erkennen waarin alle Christenen ongeacht hun ras delen dank zij hun verlossing door Christus.

5. Christenen moeten worden aangespoord hun gezamenlijke schuldverbondenheid met een wereld die verscheurd is door een zondige verdeeldheid en geaardheid te erkennen. Zij moeten worden opgeroepen zich in dit opzicht van hun zonde te bekeren en het te herstellen door Christus te volgen in de weg der liefde.

6. In de Woordverkondigingen moet de kerk, aan wie de boodschap van het koninkrijk van Christus is toevertrouwd, moedig en toepasselijk spreken over actuele problemen, tot opbouw en vermaning van haar leden, en waar nodig, kritiek oefenen op het beleid van overheden en organisaties.

7. De kerk moet gelovigen door middel van onderwijs en tucht toerusten tot dienst aan God in alle samenlevingsverbanden. Gelovigen moeten ook het liefdegebod verkondigen in rassenverhoudingen, persoonlijk en waar mogelijk in georganiseerd verband en het toepasselijk maken op het beleid van de burgerlijke regering en de maatschappelijke strukturen.

8. Christenen in het algemeen en de kerk in het bijzonder hebben een verantwoordelijkheid ten opzichte van leden van alle rassen die lijden onder armoede, onderontwikkeling en politieke verdrukking. Gelovigen moeten bereid zijn om alles in het werk te stellen om het lijden van zulke mensen te verlichten.

9. In haar pastorale dienst behoort de kerk ernaar te streven om een houding van rassen-superioriteit en rassen vooroordeel uit te roeien door haar leden te brengen tot volle christelijke wasdom op het punt van rassenverhoudingen. Dit moet geschieden met een sterke aandrang, met volharding en met geduld.

10. In gehoorzaamheid aan de zendingsopdracht van Christus moet de kerk het Evangelie verkondigen aan alle volken ongeacht hun ras. Het beginsel der naastenliefde eist, dat deze zendingsarbeid de aard en cultuur van hen die de blijde boodschap ontvangen, eerbiedigt, zodat de jonge kerken komen overeenkomstig de Schrift.

11. "De eenheid van het lichaam van Christus moet onder christenen ongeacht hun ras tot uitdrukking komen in gemeenschappelijke eredienst, met inbegrip van het Heilig Avondmaal". Het is mogelijk, dat verschillen in taal of cultuur de vorming van afzonderlijke gemeenten, vaak met haar eigen vorm van prediking en eredienst, raadzaam maakt; in deze gevallen is het verstandig, een uitwendige en daarom kunstmatige vorm van eenheid niet te forceren, maar de verscheidenheid binnen de kring van Gods volk te erkennen. De gezamenlijke eredienst echter van mensen van verschillend ras kan een positieve betekenis hebben als een teken van die diepste eenheid der Kerk en op deze wijze ten voorbeeld zijn aan de samenleving in haar geheel.

12. De Heilige Schrift spreekt zich niet uit over huwelijken tussen personen van verschillend ras; het aangaan van een huwelijk is allereerst een persoonlijke en familie-aangelegenheid. Kerk en staat behoren zich te onthouden van een verbod van raciaal gemengde huwelijken, aangezien zij het recht niet hebben om de vrije keus van een huwelijkspartner te beperken.

13. Elke rassengroep moet het recht hebben de voorkeur te geven aan een zekere mate van eigen ontwikkeling, maar nooit ten koste van een andere rassengroep in hetzelfde land. Terwijl de wijze van een dergelijke ontwikkeling van plaats tot plaats kan verschillen, is het een eis van christelijke ethiek, dat liefde en gerechtigheid geoefend worden en dat alle groepen isolement vermijden en een verhouding van wederzijdse behulpzaamheid bevorderen.

14. Met het oog op de grote spanningen rond de rassenverhoudingen in de wereld van nu, dringt de Synode er bij de aangesloten kerken sterk op aan, de toestanden in hun kerken en landen te toetsen aan de normen welke uiteengezet zijn in deze besluiten en te rapporteren aan de volgende Synode.

15. Met erkenning dat het werkelijk vraagstuk van de verhouding der rassen die bij de G.O.S. zijn aangesloten niet zo zeer ligt op het gebied van de aanvaarding maar op dat van de toepassing van de genoemde beginselen, dringt de Synode er bij haar ledenkerken op aan:

   a. nieuwe pogingen in het werk te stellen om volledig in overeenstemming met bijbelse normen te leven;

   b. iedere vorm van rassendiscriminatie en racisme te verwerpen;

   c. iedere poging om rassen suprematie met militaire, economische of andere middelen in stand te houden te verwerpen;

   d. de subtiele vormen van rassendiscriminatie, die vandaag gevonden worden in veel landen met betrekking tot huisvesting, werkgelegenheid, opvoeding, wetshandhaving enz. te verwerpen;

   e. voor zichzelf en voor elkander te bidden, dat God in alle omstandigheden wijsheid en trouw moge geven.

Lunteren, 23 augustus 1968.

Church Announcements

CHR. REF. CHURCH

Called

to Abbotsford, B.C., Rev. Peter Sluys of Rocky Mountain House, Alta.

Declined

St. Catharines (Trinity), Ont., M. De Vries of Toronto (Rehoboth), Ont.

Abbotsford, B.C., Rev. Peter Sluys of Rock Mountain House, Alta.

•

REV. N. B. KNOPPERS

Naar wij vernemen mag Rev. N. B. Knoppers, predikant bij de Christian Reformed Church in Montreal, Que., de enige tijd geleden al zijn arbeid moest staken tengevolge van een hartaanval, sinds het begin van augustus weer een deel van zijn werk hervatten. Het laatste medische onderzoek gaf zulk een gunstig resultaat, dat verwacht mag worden, dat Rev. Knoppers weer alle werkzaamheden zal kunnen verrichten.

CALVINIST - CONTACT

CHRISTIAN WEEKLY

P.O. Box 312, Station B, Hamilton, Ontario
Phone 547-1488 and 547-1489

Editorial Council: Revs. J. Geuzenbroek (president), J. Van Harmelen (secretary), Dr. R. Kooistra, Mrs. I. Parlevliet, Dr. L. Praamsma.

Editor: D. Farenhorst.

Publisher: Guardian Publishing Company Ltd., Hamilton, Ontario.
Calvinist-Contact is published Friday every week.
Closing date: Friday before date of issue.

Subscription price: $5.00 per year.

All communications should be addressed to the office of Calvinist-Contact, P.O. Box 312, Station B, Hamilton, Ont.

ENKELING

Er wordt in de wereld aan alle zijden verzamelen geblazen. Die uitdrukking is afkomstig uit de militaire dienst. Wanneer de tamboer verzamelen blaast, betekent dit dat de mensen weer bijeen moeten komen; dat zij de verscholen eenzame posten moeten prijsgeven en zich bij elkaar moeten voegen.

Zo wordt er in de wereld verzamelen geblazen. Er is geen plaats meer voor de enkeling, wij moeten bij elkaar. De ene firma wordt opgeslokt door een andere firma en men noemt het "merger". De ene union wordt gesmeed aan de andere en wij krijgen een massaal arbeidersfront. De ene kerkelijke denominatie gaat een samensmelting aan met een andere, en de kerken komen in massale bijeenkomsten samen in Uppsala en Lunteren. De zelfstandigheid van de individu wordt opgezogen door de massa en de individuele mening wordt overstemd door de meerderheid. Dat gaat met mensen zo, het gaat met landen en volken al niet anders. Biafra wordt weggevaagd door de federale troepen van Nigeria en Tsjecho-Slowakije wordt onder de voet gelopen door de Russen en hun trawanten.

Daar zit iets benauwends in. Want ieder mens is gesteld op zijn eigen zelfstandigheid. Iedere inbreuk op die zelfstandigheid wordt ervaren als een gemis van iets waardevols. Daarom is de teleurstelling van die mensen in Biafra en in Tsjecho-Slowakije zo goed te begrijpen, dat zij, ook al zouden zij het leven redden, prijs gegeven worden aan een bewind, waarin hun zelfstandigheid is weggevlakt, uitgegomd. Zij spreken niet meer mee, hun stem heeft geen enkele weerklank.

Zeker, wij geloven dat de kerk van Jezus Christus een vergadering is van gelovigen over de gehele wereld en uit alle tijden. Maar niettemin, de Bijbel legt zeer de nadruk op de verhouding van God tot de individuele mens. "Ik heb u bij uw naam geroepen," zegt de HERE door Jesaja, "gij zijt Mijn." (43:1.) De kerk bestaat uit mensen, uit individuele mensen, die ieder een naam gekregen hebben en die ieder hun zelfstandigheid gekregen, of herkregen hebben.

Dit is niet in strijd met het feit, dat God Zijn verbond bouwt uit de geslachten. Inderdaad doet God dat. Uit het christelijk gezin bouwt Hij Zijn kerk, maar reeds bij de doop wordt ieder kind bij de naam genoemd.

Dit is een geweldige gedachte, dat God een ieder van ons persoonlijk kent. In een wereld waarin wij denken en spreken in astronomische cijfers, waarin het getal veelal de doorslag geeft, waarin niet naar iemand wordt geluisterd als hij niet een grote groep vertegenwoordigt, in zo'n wereld kent God de Zijnen bij naam, hoofd voor hoofd. In zo'n wereld is Hijzelf gekomen als een kind, als een baby. Met die wereld heeft Hij zich willen vereenzelvigen en uit die wereld schrijft Hij de namen op van degenen die eeuwig bij Hem zullen zijn.

Het is niet dankbaar om te zeggen, dat je als mens maar een microscopisch klein stipje bent. Want God ziet je, als je gelooft, aan als Zijn kind, ten voeten uit iemand die Hemzelf weerspiegelt, in wien Hij zichzelf ziet.

Daarom zijn de maatstaven van het christelijk geloof toch wel heel anders dan de maatstaven van de wereld, die God buitensluit.

D.F.

PARTIJ-CONVENTIE

Verleden week hebben wij gedeeltelijk de rede kunnen beluisteren, waarmede de vice-president van de Verenigde Staten, Mr. Humphrey, zijn candidatuur aanvaardde voor de verkiezing van een nieuwe president van onze zuiderburen. Het was een zeer rumoerige conventie, niet alleen voor de conventie-gangers maar tevens voor de inwoners van Chicago. Men krijgt in de pers te horen en te zien hoe de politie daar is opgetreden, maar men krijgt niet te zien hoe de politie is geprovoceerd.

Maar goed, de conventie was tot een einde gebracht en Mr. Humphrey kwam als overwinnaar uit de bus. Mr. Humphrey is een goed spreker en de wijze waarop hij zijn candidatuur aanvaardde gaf wel de indruk, dat hij een beheerst en kundig man is. Hetzelfde kan trouwens van zijn tegenstander, Mr. Nixon worden gezegd. Men kan ook moeilijk anders verwachten. Iemand die een gooi doet naar het hoogste ambt in de Verenigde Staten moet wel iets in zijn mars hebben. Dit ambt vereist niet alleen een grondige kennis van oneindig veel zaken, binnenlands zowel als buitenlands, maar tevens een waardigheid, een prestige.

Toen wij de knop van de radio omdraaiden, bleef de conventie nog even in onze gedachten hangen. Wat een rumoer, wat een laaiend enthousiasme! Haast na iedere zin en soms zelfs op de helft van een zin werd de spreker onderbroken door applaus en voeten-gestamp. Het moet de mensen, die als "delegates" de conventie hebben bezocht, toch wel heel wat waard zijn wie er president wordt. En een goede spreker als Mr. Humphrey weet wel hoe hij het enthousiasme nog moet opvoeren. Heel plechtig en indrukwekkend zei hij zijn gehoor dat bepaalde dingen niet meer en nooit meer moesten plaats vinden en aan de andere kant waren er weer andere dingen, die zeker de volle aandacht zouden hebben en zouden worden uitgevoerd.

Maar wat hij ook zei en waarmee de mensenmassa ook opgezweept werd, wat de spreker ook bezielde en waarmee de hoorders ook bezield werden, het was teleurstellend, dat Jezus Christus buiten spel bleef. Daar is een vergadering van mensen, die tot uiting willen brengen wie de president van hun machtige land zal zijn. Daar is een menigte van afgevaardigden, die zeggen wie een zeer grote rol zal gaan spelen in het verloop van de wereldhistorie en die zullen aanwijzen welke man straks mede het verloop der dingen zal bepalen. En bij zulk een ingrijpende gebeurtenis wordt de naam van Jezus Christus verzwegen. "Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde," (Mij is gegeven ook alle macht in de Verenigde Staten van Amerika.) Dit zijn Jezus' woorden en die zijn in de Bijbel voor ons bewaard. Die woorden geloven wij en die woorden willen wij verder dragen, de wereld in. Maar die woorden resoneren niet in de conventie van de Amerikaanse democratische partij, noch in die van de republikeinse partij. Zij hebben daar eenvoudig geen plaats. Zij zouden maar uit de toon vallen. Zoiets doet men niet op een partij-conventie.

Dat was in de Verenigde Staten van Amerika, dat de mensen zo koortsachtig hun candidaat bejubelden. En in Canada is het niet anders. Ook hier geldt de politiek voor het normale dagelijkse leven en blijft de godsdienst beperkt tot de verhouding van een mens en zijn God.

Wat wij dan willen? Dat iemand, die candidaat wordt gesteld voor het presidentschap van het machtigste land ter wereld, voor de conventie en voor de microfoon een geloofsbelijdenis zal afleggen? Zo'n man hoopt toch president te worden van een volk, dat slechts ten dele protestant is, maar waarvan een groot deel niet in God of godsdienst gelooft? Dat werkt immers niet?

Of het werkt of niet, doet niet terzake. Jezus Christus heeft gezegd dat aan Hem alle macht in hemel en op aarde is gegeven. Aan Hem is dus ook alle macht in de Verenigde Staten gegeven. En het is God, die door Zijn profeet Jesaja heeft gezegd: "Tot de wet en tot de getuigenis! Voor wie niet spreekt naar dit woord, is er geen dageraad." (8:20.)

Er is grond voor vrees voor de Verenigde Staten en voor Canada, als naar dit woord van God niet wordt gehoord en als van dit woord geen getuigenis wordt gegeven. Want als er geen dageraad is, dan betekent het dat wij in de nacht zitten. En in de nacht is het donker. Die donkerte blijft totdat de dageraad aanbreekt, maar de Here zegt, dat die dageraad niet zal aanbreken als er niet naar dit woord geluisterd wordt.

D.F.

DE KOE

Wanneer je met vakantie bent is alles anders dan gewoon. Je eet anders, ontmoet andere mensen en je doet dingen die je anders niet zou doen.

Wij genoten van de prachtige omgeving en van het bos dat zomaar een kleine bruisende waterval temidden van haar groen verborg. Wij lieten ons te water in een meer waarvan het water zó helder was, dat voor een ieder die beneden de waterspiegel zijn ogen opsloeg, er veel moois te zien was.

Maar er kwam een middag dat het weer zich niet erg leende voor een zwempartij. Wij vonden al gauw iets anders te doen. Verschillende malen waren wij een gezelschap tegengekomen, dat beslist de moeite waard was om er een oogje aan te wagen. Het waren de "Amish Mennonites", de mensen die zonder electriciteit en telefoon en wat dies meer zij, welgemoed door 't leven gaan. De mannen waren gekleed in zwarte kiel en broek met blauw overhemd. Zij droegen een lange baard en hadden een grote gele strohoed op. Met paard en rijtuig vervolgden zij onverstoorbaar hun weg, om zo nu en dan de rest van 't verkeer te noodzaken met een dergelijk slakkengangetje te gaan rijden.

De vrouwen, zonder baard, waren in 't lang en hadden als enige versiering een wit befje voor. De meisjes dito en de jongetjes droegen een zwart petje op hun polkahaar.

Uit louter nieuwsgierigheid volgden wij deze rustige optocht, onderwijl allerlei gissingen makend waar we nu toch wel zouden belanden. Het werd ons al gauw duidelijk en we zagen ons langzame rijden beloond. Even later parkeerden wij onze auto tussen de "horses and buggies". Gelukkig hadden wij niet het enige moderne vehicle. Er stonden ook grote vrachtwagens, waaruit, min of meer luidruchtig, de ene koe na de andere kwam stappen. Toen we uit een dichte wagen ook nog geblaat en geknor hoorden wisten wij dat we bij een "sale barn" beland waren, waar het vee bij opbod verkocht zou worden. Ook wij gingen naar binnen en namen plaats, niet al te hoog, niet al te laag en vlak tegenover de "auctioneer".

Het gebouw had iets van een kleine arena. Wij, gekleed in vakantietenue, staken wel wat fel af tegen de sobere kledij van vele aanwezigen. Maar de meeste Mennonieten keken rechtschapen voor zich uit en veranderden niet onder onze belangstellende blikken. Zij hadden blijkbaar meer aandacht voor het vee dan voor ons. Op de achtergrond hoorden we de veestapel in allerlei toonaarden. Op de voorgrond stond de "auctioneer", die met een rijke woordenvloed het binnengedreven vee voor de hoogst mogelijke prijs probeerde te verkopen. Pas als iemand zijn hand opstak, of even met 't hoofd knikte, haalde hij even adem, wiste zich het zweet van 't aangezicht en begon met het volgende koebeest.

Even later kwamen de zeugen, die gezellig knorrend, met elkaar hier en daar wat rondsnuffelden, alsof zij al keuvelend aan 't winkelen waren. Na hen kwamen de jongelui: de biggen.

Terwijl ik zo een poosje onafgebroken van de "auctioneer" naar de varkens gekeken had, kwam er een zeer oneerbiedige gedachte in mij op. Ik dacht: "Die man lijkt precies op een v.....". Na de varkens kwamen er weer koeien in het hek. Er waren mooie gevulde beestjes bij, maar ook veel magere koeien uit de droom van Farao. Naar de laatsten moesten we het langste kijken, omdat zij niet zo vlug verkocht werden als hun "knappe zusters". Opeens werd er een heel oude koe binnengedreven, die, "oud en der dagen zat", alleen na een tik weer even een paar houterige sprongen maakte, om daarna de neiging te vertonen, zich even te willen uitstrekken op het stro beneden haar. De "auctioneer" probeerde met een opgewekt gezicht het mistroostige te verkopen. Deed alles wat er in zijn vermogen was, liet zelfs zijn stem een weinig dalen om te vertellen wat een boffer het was om zo'n koe voor zó'n prijs te kunnen bemachtigen.... Maar niemand "beet" er in.

Op 't zelfde moment werden wij aangevallen door een grote vlieg, het kon wel een paardenvlieg zijn, die òf uit de hanebalken was komen neerdalen, òf op een der ruggen van het vee was komen binnenrijden. Mijn eerste reactie was: een greep naar hem. Gelijk werd het gezicht van de "auctioneer" één en al zon! Zijn dreunend lied kwam plotseling tot een einde en wij zagen hem iets noteren. Vermoedelijk: "Dame dáár, koopt (gelukkig) de oude koe"! Gelijk werd het ons duidelijk wat er ónder ons en mét ons gebeurde. Nadat "onze" koe werd weggeleid, kwam er een kleine kudde schapen binnen. Wij bleven nog even schaapachtig naar hen staren, totdat mijn wederhelft geplotseling tot actie kwam en met de heren van het bestuur ging praten. Even later ging hij met een: "Je koe is betaald hoor"! weer naast mij zitten.

Ik zat sindsdien niet rustig meer. Ik hoorde het veelstemmig koor der veestapel niet meer. Mijn reukorgaan was immuun geworden voor de zware geuren die naar ons opstegen. Ik zag alleen maar een visioen van een groot koebeest, waarvoor ik een plaatsje moest zien te vinden in onze toch al overbeladen car.

Toen, ik kon mijn ogen bijna niet geloven, kwam "het visioen" het hek voor de tweede maal binnen, ditmaal onder een ander nummer. Zij liep zo nodig nog langzamer, bleef even vermoeid tegen 't hek leunen. Ik hield mijn hart vast en dacht: "Straks valt ze nu al om!" Terwijl ik bijna de adem inhield van hoop en spanning, deed de "auctioneer" zijn uiterste best en de prijs steeg al hoger en hoger! Totdat er een zwart met blauwe arm vastberaden omhoog ging en een "baardman" tevreden "ja" knikte. Wij keken de rest van de tijd óók zeer rechtschapen voor ons uit, omdat wij onze dankbaarheid, omdat wij net zo vlug van de koe àf waren gekomen als dat wij er áán waren gekomen, niet al te zeer wilden laten blijken.

Het festijn liep langzaam ten einde. Even later, terwijl wij naar de uitgang liepen, ging mijn wederhelft weer even praten met 't bestuur. Even daarna drukte hij mij een briefje in de hand met de woorden: "Eerlijk verdiend!" Waar ik eerst niet veel van begreep, maar later werd het mij duidelijk dat deze vakantie niet alleen gekost had, maar ook nog wat opgebracht had. Toen wij het terrein wilden verlaten werden wij gedwongen om heel langzaam te rijden. Want vóór ons werd een Mennonieten familie met bijna koninklijke luister naar huis gereden, met vóór het rijtuig een bedachtzaam paard en er àchter een bejaarde koe.

Wilma Jonkheer.

Medical Advise

GOUT
IT CAN BE CONTROLLED

by Dr. J. Van Belle

Very likely, most of us have heard of gout. Many will recall stories or books in which one of the heroes suffered from gout. History can tell us about many famous men who suffered from the disease. Among them were John Calvin and Martin Luther — the men of the Reformation.

Gout is a form of arthritis. The term 'arthritis' refers here to redness, swelling and stiffness of a joint. Most commonly affected is the knee, the wrist, or the joint that links the big toe to the foot. Other joints can be affected as well, but only rarely. Acute attacks of severe pain may last anywhere from hours to weeks. This is followed by periods where there is no discomfort at all, no symptoms of the disease whatsoever.

What causes these attacks? Not all is known, many questions remain unanswered as yet. We do know, however, that it has something to do with the uric acid level in the blood. Through normal wear and tear, cells break down every day and in this process uric acid is produced. The kidneys will excrete the amount of uric acid produced by the cells. An abnormally high level of uric acid in the blood may be the result of an excess in production by the cells or an inability of the kidneys to eliminate enough uric acid in the blood will result in the deposit of (uric acid) crystals in tissues usually near joints. The crystals are needle-shaped, microscopic in size and, due to irritation, probably cause the pain. People who have had gout for a long time develop deposits of crystals around the outer margin of the ears, the point of their elbows, the joints of their fingers and toes. These chalky deposits are called tophi — an absolute evidence of gout.

The level of uric acid in the blood can be controlled with modern drugs. The acute attacks of pain can be prevented. Patients with tophi, high concentrations of uric acid in the blood and those who have more than one attack a year can benefit profoundly from these drugs. It has to be realized, however, that these drugs probably have to be taken for the rest of their lives. During the first few months of treatment acute attacks of gout may occur more frequently. This is why the doctor will wish to see the patient often during the early stages of treatment. This is also the reason why it is important not to interrupt the therapy, otherwise the patient has to go through all the hazards of initial therapy once more.

Acute attacks of gout can be treated very effectively with at least four different drugs. Medication taken at the first sign of an attack can prevent them. Co-operative patients, who understand the programme of treatment and work closely with their doctor do not have to miss a day of their work because of gout.

A small word about gout and diet. Eating habits and high living standards do influence the incidence of gout. Alcohol, rich fatty food are probably a factor in producing gout. Many gouty people are overweight. One should watch, however, for crash-reducing diets. These will increase (not decrease) the uric acid level of the blood, because the body is then consuming its own stored excess fat. It is sensible to reduce, but do it slowly, gradually. Also keep in mind that this is not the whole story. Many people suffer from gout who only eat the plainest food and never have a drop of alcohol. Again, much is known about gout but certainly not all.

Treatment of gout is effective and simple. It is not a hopeless disease. Cooperate with your doctor and then it definitely does not have to interfere seriously with your life.

LONDEN: In het wassenbeelden-museum van Madame Tussaud is vandaag een beeld van Minister Luns geïntroduceerd. Het beeld, dat in een groep van wereldstaatslieden staat, staat naast een beeld van president De Gaulle. Minister Luns was vanmiddag in het museum om zijn evenbeeld in ogenschouw te nemen, waarvan hier een beeld.

DE STENEN BRUID

door
M. Van Nuis-Zuidema

(13)

Het is gezegd en dan staren de gezichten weer voor zich uit, want waar ze zijn, in het ziekenhuis, of hier in de intimiteit van de huiskamer, vóór hun ogen blijft altijd het schriktoneel.

Maar oma's gedachten gaan toch ook weer naar haar dochter. "Ze heeft zoveel gekregen," vertelt ze. "Een complete baby-uitzet. Een wieg en een wagen, veel mooier dan ze het zelf had, want u begrijpt wel, dat voor nummertje vier de spulletjes niet allemaal meer nieuw kunnen zijn. En toch had ze zelf ook alles keurig in order," voegt ze er met spijtige stem trots aan toe. De jonge man knikt. "U moet morgens maar eens komen kijken, mevrouw of.... als het kindje er is. M'n vrouw heeft er een leventje als een prinses." Z'n lach wordt steeds inniger als hij verder vertelt: "Ze hoeft maar met haar vinger op een belletje te drukken en er staat een zuster bij haar bed: Wat wenst u mevrouw?" Nu lacht hij voluit. "Ja, ze is hier ook nog tot mevrouw gepromoveerd. Waar zo'n overstroming al niet goed voor is."

"Toe jongen!" Dit wordt oma te erg. "Zo moet je er niet over praten." Maar het is of haar schoonzoon even iets van zich heeft afgeschud. "Het is toch zo, moeder," lacht hij. Ja en dan lacht oma zelf mee, met haar oude, wat olijke lach.

"Och jongen, dat zeggen ze hier tegen mij ook: mevrouw."

De oude heer trekt vergenoegd aan z'n pijp. "Ja, ja, en ze is er al aan gewend en als we straks terug zijn, wil ze 't van de buren ook nog horen, dat zul je beleven."

Straks, denkt Tera, als ze later dan ze van plan was naar boven glipt. Straks moeten ze weer terug naar hun bemodderde en verwoeste huizen, naar hun omgewoelde en beslibde land. En, als ze misschien maar één kamertje droog hebben, toch weer blij zijn met dat eigen plekje, waar ze zichzelf kunnen zijn, want Tera voelt heel goed, dat deze mensen, al maakt ze het hun nog zo gezellig en prettig, toch niet zichzelf kunnen zijn in deze voor hen zo geheel andere omgeving en bij een ander in huis, waar ze toch "gast" blijven.

Het atelier vindt ze leeg. Gelukkig. Hein heeft Laura dus al naar de studeerkamer gehaald. Even luistert ze nog om het hoekje van de logeerkamer, waar het enige geluid is het nauwelijks hoorbare ademen van de kinderen.

Laura en Berend blijven nu niet lang meer en als ze met z'n allen naar beneden gaan, zegt Tera: "Toe, zeg onze mensen maar even goeiendag, dat vinden ze vast wel prettig." Meteen denkt ze aan dat stugge meisje van Laura. Misschien kennen ze elkaar wel. En dat blijkt ook. Oma schudt meewarig haar hoofd. "Ellewien, nou, of we haar kennen. Een lieve meid. Die stakkerd. Helemaal alleen overgebleven. En het was zo'n aardig gezin. Man!" Ontzet staren haar ogen haar man aan. "Vandaag.... och ja, vandaag zou het haar trouwdag zijn. O, mevrouw, u hebt een bruid in huis."

"Nee toch?" Laura en Berend staan perplex.

"Ellewien een bruid?"

"Ja, ik weet het zeker, o gunst, wat een ellende toch." Dan wendt ze zich tot de mannen. "En Jochem, hebben jullie iets van hem gehoord, hebben jullie hem gezien?"

Somber schudden ze hun hoofd.

"Nee."

"Zou hij dan ook? O, mevrouw," ze praat weer tegen Laura, "er zijn er zoveel gegaan. Zo ontzettend veel."

Laura voelt zich ontdaan. "Vergist u zich niet? Bent u niet in de war met een ander? Ze heeft er niets van verteld."

"Nee," oma weet het zeker, "er is maar één Ellewien Blanken. Wat zijn wij dan — tranen verstikken haar stem — wat zijn wij dan toch wonderlijk gespaard." Ze moet het nog eens en nog eens zeggen. "Het is.... een wonder. De Heer is.... zó goed voor ons geweest." Eén ogenblik snikt ze voluit. Veegt dan vlug de tranen weg met de mouw van haar japon....

Door de nevel van haar eigen tranen heen heeft Tera het gezien. Dat gebaar langs die ogen. Ze kijkt naar de mouw, waarop twee natte plekjes glinsteren. Zou ze.... niet eens een zakdoek hebben?

Laura en Berend blijven niet lang meer. Hein laat de mannen nog een sigaar opsteken en het kan niet anders of ze zetten een boom op over kerk en politiek.

Onderwijl zit Tera te wippen op haar stoel. Haar brein werkt een plannetje uit. Ze gaat gauw naar boven en later, in de gang, duwt ze de oude heer iets in z'n hand, dat zacht heen en weer bungelt.

Aan z'n oor fluistert ze: "Mag u buiten aan uw vrouw geven."

"Het is te erg, veel te erg,' zegt oma telkens, als ze in haar eigen kosthuis het fijne, zwart leren tasje openmaakt. "Kijk eens, van alles zit er in. Zakdoekjes.... nee maar, haast net zo'n kantje als ik had en een spiegeltje, welja, ik zal nog ijdel worden op m'n oude dag. Een portemonnaie en kijk eens hier, tot eau de cologne toe. Wat een lieve meid is dat."

Berend en Laura stappen samen naar huis.

Berend zwaait z'n gele stok. Pikt en wipt hier en daar iets weg, dat voor de punt komt.

"Begrijp jij het, Berend? Kun jij je voorstellen dat dat kind, die Ellewien, een bruid is?"

"Welja, waarom niet?"

"Dan had ze het toch wel verteld? Zoiets verzwijg je toch niet."

"Nee.... ja.... wat zal ik zeggen.... er kunnen ook dingen zijn, waarover het praten moeilijk valt."

"'k Weet niet." Laura zou het zichzelf niet willen bekennen, maar ze voelt zich beslist verongelijkt. "Als het toch je trouwdag is...."

"Juist daarom."

"Doe nu maar niet net of jij dat juist zo goed aanvoelt." Wat korzelig zegt ze het. "Ik vind het vreemd, en heel vreemd ook!"

Berends stok zwiept wel driemaal achter elkaar in het rond. Als Laura zo begint, zwijgt hij maar liever.

"En hoe vond je Tera, die heeft ook wat op haar dak gekregen met zo'n kolonie."

"Best wel iets voor haar."

Laura moet haar man even van opzij bezien, met het gevoel, dat hij expres rechtstreeks tegen haar ingaat.

"Zo, vind je?"

"Ja, vind jij dan van niet? Zoals ze met dat kroost omsprong. Alleen maar jammer, dat het niet echt was."

"Toe nu Berend. Hein! Kun jij je hem voorstellen met een stel kleine kinderen? Och, ga weg, daar is hij toch veel te oud voor."

"Heb je daarstraks wel gezien."

"Ja, zomaar even. Maar als je al boven de vijftig bent. Nee hoor, ik vind hem er echt te oud voor. Als Tera dat wilde, had ze niet met Hein moeten beginnen."

"Laura!" Berends stem klinkt harder en scherper dan hij zelf wel wil, "dat is nu echt kletspraat. Doe daar alsjeblieft niet aan mee."

Het prikkelt Laura eerder dan dat het haar remt.

"En dan dat atelier van haar. Ik kan niet begrijpen, hoe je als vrouw daar nu zo in op kunt gaan...."

Berends stok zwaait heftiger. Hij zwijgt, omdat hij weet dat Laura toch altijd het laatste woord moet hebben.

Laura zwijgt ook en in dat zwijgen krijgen de gedachten aan Ellewien weer de overhand. Ze besluit er niet met Ellewien over te praten als zij er zelf niet over begint en zij doet dat, omdat ze zich gepasseerd voelt. Laura wil graag "gekend" worden.

En dan peinst ze erover hoe ze Ellewien toch voor zich kan winnen. Zo.... zoals Tera haar gasten voor zich gewonnen heeft. Zelfs die oude mensen zaten er al of ze er hoorden, zo zichtbaar op hun gemak.

En dat steekt haar.

Paul heeft het deze avond ook niet goed.

Al de mooie en goede woorden, die hij in z'n gedwongen eenzaamheid bedacht heeft om tegen Ellewien te zeggen, blijven steken bij haar gepantserdheid. Hij zegt alleen maar gewone alledaagse dingen. Dat pijnigt hem. Over een goed jaar kan hij kandidaat zijn, een beroep krijgen, en hoe moet dat dan, hoe moet dan dan, denkt hij, als ik het nu nog niet weet? Als ik het nu nog niet kan, iets goeds brengen, zo maar vanzelf, spontaan, zonder dat 't zedenprekerij is. Kun je dat dan alleen maar in je fantasie? Vanmiddag, ja, heel de dag, wist hij precies wat hij zeggen wilde en beviel het één hem niet, dan wist hij zo weer iets anders. Nu zit Ellewien daar. En hij zwijgt.

Maar hij vergeet dat als hij eenmaal predikant in het ambt is, er dan iets van hem wordt verwacht en dat hij dan zichzelf ook niet meer ziet, zoals hij zich nu weet, en zoals hij weet dat Ellewien hem ziet en beschouwt: een doodgewone jongen.

En toch.... nee, prettig zit het hem niet.

Van zijn bed kijkt hij naar het meisje, dat, nu Marion naar beneden is om een tweede kopje thee te halen, even de krant inziet. Het is de eerste krant na de ramp, die ze in handen krijgt. Onweerstaanbaar wordt ze getrokken door de talloze berichten over alles wat ze zelf heeft meegemaakt. Ze beziet de foto's. Ja, zo was het.... zo.... zo erg. En zo koud. Zo intens koud.

Even zichzelf vergetend leest ze geboeid verder. Hier zoveel doden. Daar zoveel.... En dan worden die getallen voor haar mensen. Mensen, die ze gekend heeft. Mensen, met wie ze wel sprak. Mensen, die ze alleen maar van naam kende, maar van wie ze weet dat ze er niet meer zijn. Mensen uit de kerk. Ook mensen die daar niet kwamen. Rita.... Ja Rita. Haar hart krimpt ineen. Waar.... waar zou Rita nu zijn? Misschien, misschien heeft ze toch nog geroepen tot de Here God. Misschien was haar praten van die laatste avond alleen maar grootspraak en werkte er toch iets bij haar van binnen.

"Weet je wat zo erg is...."

Even raken haar ogen los van de getallen en over de krant heen ziet ze Paul aan.... "dat er zoveel ongelovige mensen bij waren. Een vriendin van mij.... ze lachte er gewoon om. Om God en al die dingen. Zaterdagavond nog. Ze was bij ons thuis en we hadden gezongen. Het was het laatste, wat ze tegen me gezegd heeft: "Misschien later als ik oud ben, of als ik ziek word, dat ik dan wel kan geloven." En ze vergat, dat jonge mensen ook opgeroepen worden. Zo maar ineens, net als nu. Dat had ik ook nog tegen haar moeten zeggen. Ze wist het wel, maar ze vond het eenvoudig iets onmogelijks om zondags naar de kerk te gaan."

"Ik geloof, dat dat bij veel mensen zo is. Uiteindelijk willen ze best van God weten en van de hemel, maar.... je moet er niet mee aankomen zolang ze hier op aarde zijn. Dat moet gescheiden blijven. Nu nog niet de verantwoordelijkheid van Hem te dienen. En ze vergeten, dat ze tenslotte toch eerst met al hun zonden tot God moeten komen, en dat beseffen ze dan misschien net als het te laat is."

"Rita heeft dit allemaal wel geweten en misschien.... misschien heeft ze nog wel tijd gehad. Ze zeggen dat ze allemaal ineens zijn verdronken bij hen, maar wie weet dat nu precies."

Ellewien zwijgt, hoewel ze veel meer zou willen vertellen, maar ze kan het niet, ze kan er niet over praten, dat vader met hen gebeden heeft, steeds weer, toen ze met het stuk zolder vastvaten aan een dijk of iets anders onder water. Ze zou ook willen vertellen, dat vader voor al die andere mensen gebeden heeft. Dat ze zo heel veel gebeden hebben deze bange, verschrikkelijke dagen en nachten. Dat ze gezongen hebben toen de nacht zo heel donker en zo heel koud was en dat ze daardoor en doordat er maar geen redding kwam en het zolderstuk steeds wankeler en kleiner werd, zo heel dicht bij de Here Jezus en de hemel leefden, zo dicht.... Ellewien wordt helemaal koud, als ze eraan denkt dat ze allen naar binnen gingen en zij alleen niet. Juist voor haar werd de deur gesloten.

Zo is haar leven nu geworden. Staande voor die ene gesloten deur.

(Wordt vervolgd.)

Wij lazen voor U

Taeke Cnossen. MENSEN EN MENINGEN. Buyten & Schipperheyn — Amsterdam — 1968. 184 pag. tekst. 16 pag. foto's. Prijs f 12.—.

Het mag wel overbodig worden geacht Taeke Cnossen bij onze lezerskring te introduceren; alleen de oer-Friese voornaam **Taeke** zal velen even op doen kijken; maar we kennen zijn naam en opvattingen uit zijn rubriek in onze krant: "Beelden van en uit Nederland". En velen onzer hadden hem reeds leren kennen voor ze hier kwamen uit zijn voortreffelijk boek over Canada, dat eindigt met de woorden: "Een groot stuk van Gods schepping wacht nog op de toegewijde arm, die het tot zijn eigen zegen tot onderwerping brengt. Dat stuk heet Canada. Land van vrijheid, ruimte en ontplooiing!"

Ik noemde hierboven de **opvattingen** van Cnossen; onze lezers weten, dat hij deze nooit onder stoelen of banken steekt; hij is een man met een geprononceerde levensovertuiging. Die levensovertuiging is de grondtoon van het boek, dat hij ons nu aangeboden heeft. Hoe dit boek te karakteriseren?

Cnossen zelf noemt het een boek met "journalistieke en politieke herinneringen." Een brok verleden herleeft hier, maar dan zeer stellig gezet tegen de achtergrond van hedendaagse verschijnselen en opvattingen.

In dit opzicht behoort dit boek tot een groep van boeken, ik zou haast zeggen tot een speciaal literatuurgenre, dat in de na-oorlogse jaren tot een verrassende bloei kwam: beschouwingen over het vrij jong verleden, gewoonlijk geladen met een zekere mate van ressentiment, van het overleefd zijn van de tijd der vaderen, of, directer, de tijd van vader; de titel van een vooroorlogs boek "Een zoon begraaft zijn vader" is in dit verband welsprekend.

Cnossen is een man, die vandaag nog midden in het leven staat; maar die de tijd, die men als die der "mannenbroeders" gekenschetst heeft, ook intens beleefd heeft; en die niet doet als de bekende ezel uit de fabel van Esopus, die de stervende leeuw een schop gaf; maar met diepe waardering terugdenkt aan de mannen van nationale en internationale betekenis, die hij in Holland gekend heeft in de eerste helft van onze eeuw.

In zijn "Proloog" schrijft hij: "De jongste jaren van welvaart hebben veel doen vergeten. Daarom schrijf ik niet alleen voor de 'ouderen', die als volwassen mensen de tijd vóór de tweede wereldoorlog meemaakten, doch ook voor de jongeren, die hun eigen tijd beter verstaan, als zij de voorgaande niet negeren. Soms lijkt heel deze tegenstelling tussen 'oud' en 'jong' mij gezocht en vals. John Kennedy was hierin groot, dat hij — nog jong — met diepe eerbied schreef over de 'fathers of the Union'. Men leze er zijn 'Profiles in Courage' maar op na."

Fragmenten van een groot verleden, nog zo heel dichtbij, flitsen in dit boek voor ons op. Colijn, met wie de schrijver zeer nauw samenwerkte, komt heel dicht bij ons te staan; en onvergetelijk blijft het korte hoofdstuk: "De Machtige en Den Uyl". De Machtige, dat was de bijnaam van Wibaut, jaren lang de rode wethouder van Amsterdam, een onvervalste S.D.A.P.-er. En Den Uyl was de lijstaanvoerder van de Partij van de Arbeid in 1967. Na persoonlijke kennismaking met Colijn op internationale conferenties sprak Wibaut zijn ongeveinsde bewondering voor deze waarlijk grote staatsman uit, en Cnossen citeert hem met kennelijk genoegen. En dan citeert hij Den Uyl, de man van de hedendaagse generatie van knappe sociologen, die in 1966 deze 'waardering' voor Colijn wist op te brengen: "Hoe kon die man met zijn domme opvattingen, ja werkelijk **domme** opvattingen — overigens ook weer een respectabele maar eigengereide practicus — hoe kon die man zo'n voorname rol vervullen?"

Het is me onmogelijk in een betrekkelijk korte recensie de inhoud van dit boek naar behoren weer te geven.

Laat ik alleen dit zeggen, dat degenen die Cnossen kennen uit zijn beschouwende reportages in ons blad, en die zich de vooroorlogse periode nog levendig herinneren, dit boek met grote waardering zullen lezen.

En laat ik eraan toevoegen, dat het telkens opmerkingen bevat, die stof tot nadenken geven in de hedendaagse constellatie.

Of wat denkt u van deze ontleding van de 'modeterm 'progressief'?

"Progressief is men, als de vrijheid en verantwoordelijkheid van de burger ondergeschikt worden gemaakt aan de Staatsmacht. Tactisch, om niet te doen schrikken, spreekt men dan van 'Gemeenschaps' voorzieningen.

Progressief is men, als men de ogen sluit voor de werkelijkheid, zowel economisch als sociaal.

Een beleid, dat welvaart voor heel het volk wil, niet lam gelegd wil worden door ondragelijke belastingdruk, bemoeizucht en belemmering door een bureaucratische Octopus, dat belangenpolitiek afwijst, gezag en vrijheid wenst als basis voor het volksleven, vrijheid in onderwijs en opvoeding opeist voor de ouders en de Christelijke grondslagen van de natie wil handhaven, heet dan conservatief.

De kiesgerechtigde leeftijd moet zo ongeveer samenvallen met het einde van de leerplicht. Dat is dan weer progressief.

Wil men demonstreren, dan moet de politie van de straat verdwijnen. Alweer progressief. Tot het zover komt, als in het Berlijn van na de eerste wereldoorlog, toen de sociaal-demokraat Noske met ruw geweld de bandeloosheid neersloeg."

Of wat denkt u van de volgende ontboezeming: "Men mag met Prof. Van Rooyen een open oog hebben voor de toelaatbaarheid van het menselijk handelen terzake van de geboorteregeling, in vele, zeer vele gevallen is de ghele redenering inzake overbevolking, schaarste, noodzaak van toepassing van de pil c.s. meer een uitvloeisel van een onchristelijk, rationalistisch denken, dan van een diepgewortelde zorg voor de eigen verantwoordelijkheid van de mens en de mensheid."

In dit boek zit veel stof tot nadenken en serieuze discussie.

Ik beveel de lezing van harte aan.

L. Praamsma.

De Christian School en de "tax dollar"

(Continued from page 1)

De brief onderschrijft de aanbeveling van de Ontario Committee on Taxation, die zegt dat er gelijke behandeling voor gelijken moet zijn. Dit geldt voor de wet, **het geldt ook alle soorten belasting, aangezien alle belastingen uiteindelijk door de individueel worden betaald.**

De brief erkent, dat "gelijke behandeling van gelijken" niet in alles is door te voeren, maar het moet wel zijn door te voeren op een zo belangrijk terrein als dat van onderwijs van iemands kinderen.

Tenslotte geeft de brief nog een resumé van wat in andere provincies en landen wordt gedaan met schoolbelasting, om dan tenslotte met een aanbeveling te komen, die er op neer komt, dat een ieder vrij gelaten moet worden in de keuze van de school voor zijn kinderen en dat de tax dollar zal worden verdeeld onder die scholen, die aan minimum door de regering gestelde eisen voldoen.

Deze brief is geen slag in de lucht. Met aanhalingen en voorbeelden wordt de zaak van het christelijk onderwjs duidelijk aan de regering gepresenteerd en het lijkt ons toe, op overtuigende wijze. Hoe de uitkomst zal zijn is moeilijk te zeggen, maar onder Gods zegen mag men vertrouwend dit baanbrekend werk gadeslaan en ondersteunen, dat de Ontario Alliance in het belang van onze christelijke scholen doet.

INGEZONDEN

BAZAAR NIEUWS

Bazaardag uitgesteld tot 2 november 1968.

Door onvoorziene omstandigheden, waar wij absoluut geen zeggenschap over hebben, zijn wij genoodzaakt de bazaardag een week uit te stellen van 26 oktober naar 2 november 1968. De plaats en adres blijven hetzelfde.

Vertrouwt dus niet op de datum zoals die eerder vermeld is maar noteer het op Uw kalender:

Nederlandse Bazaar vindt plaats op 2 november 1968 in St. Gabriels Centre, 666 Sheppard Ave. East, Toronto.

Tekenwedstrijd.

Wij nodigen de jeugd uit aan een Tekenwedstrijd mee te doen. Onderwerp: **"What is Holland Like?"**

Prijswinnaars zullen gekozen worden uit drie leeftijdsgroepen.

1. 5 tot en met 7 jaar.
2. 8 tot en met 10 jaar
3. 10 tot en met 13 jaar.

Inzendingen met vermelding van naam, adres en leeftijd voor 15 oktober 1968 sturen naar: Mrs. H. F. Hoogstraten, 3 Danville Dr., Willowdale, Ont.

De tekeningen zullen tijdens de bazaar tentoongesteld zijn en de jury zal dan ook de winnaars bekendmaken.

Mrs. H. Boelmink, Secr.

Wat U moet weten over jicht

(Can. Scene) — Jicht is een van de belangrijkste oorzaken van invaliditeit in Canada. De Canadian Arthritis and Rheumatism Society heeft een film doen vervaardigen getiteld "The Spearhead", om het publiek beter op de hoogte te brengen van deze ziekte. Het thema dat steeds weer terugkomt in de film is dat men direct een dokter behoort te raadplegen als men in of om een gewricht onophoudelijke pijn krijgt. Men kan een heleboel doen om ernstige invaliditeit te voorkomen als aan het begin van de ziekte direct ingegrepen wordt. Het is ook mogelijk om mensen die aan ernstige gevallen van jicht lijden te helpen weer een normaler en gelukkiger leven te leiden.

"The Spearhead" is een ontroerende film over de strijd tegen jicht. Het is een geluidsfilm in kleuren, die 19 minuten duurt. Groepen die de film wensen te gebruiken kunnen zich verstaan met de Canadian Arthritis and Rheumatism Society, 45 Charles Street East, Toronto 5 of met een der plaatselijke kantoren in Canada.

Reformed Ecumenical Synod Reaffirms Position on World Council

(Lunteren, the Netherlands)—

Following a full day's debate on two differing reports from its advisory committee on ecumenical matters, the Reformed Ecumenical Synod reaffirmed its previous position in adopting the recommendation of its study committee appointed by the Synod of 1963 by advising the member churches "not to join the World Council of Churches in the present situation."

The decision was taken on the grounds that "the World Council claims to represent the given unity in Christ, but this is an illegitimate claim, because the World Council does not unequivocally reject that which is contrary to the Gospel of Jesus Christ, nor does it warn its members against the false gospel that has a recognized place in many of these churches; therefore it does not unitedly and unconditionally acknowledge the authority of Christ, the Head of the Church, as He speaks in the infallible Word."

Regarding the Basis of the World Council the RES declared that "although the words of the basis are in themselves a summary of the gospel and include a reference to the Scriptures, this is inadequate as a basis or starting point for an ecumenical movement, because when understood in the light of history and in the context of contemporary theological discussion it is open to various unbiblical interpretations; and in effect the World Council does permit such essentially different interpretations."

A minority of the advisory committee had recommended that the Synod advise the member churches not to take a decision with regard to the World Council before they have thoroughly studied the ecumenical problem in the context of their own situation and before they are certain that in their particular situation a decision to join the World Council does not endanger their loyalty to the Reformed confession. This lost by a count of about one to two.

In explicating the ecumenical calling of the churches today the Synod stated taht the unity of the Reformed churches must be seen as the most urgent and important ecumenical calling. It declared that every possible effort should be made to provide the various Reformed churches throughout the world with the needed information whereby they may know what other churches of the same confessions are doing and the problems each of them faces.

The Synod also decided that a meeting of representatives of the Reformed Ecumenical Synod and of the World Council of Churches should be sought in which the views of the RES on ecumenical relations can be discussed. It was also decided to send observers to meetings of the World Alliance of Reformed Churches and to the Association of World Confessional Bodies.

(RES NE 8/29/68)

'Presbyterian Journal Day' speakers urge more action by conservatives

(Weaverville, N.C.)—Some 700 Southern Presbyterians from 20 states attending the annual Presbyterian Journal Day here were told that evangelical and conservative members of the Presbyterian Church U.S. have too long been silent and should act now.

Dr. G. Aiken Taylor, editor of Presbyterian Journal, an independent weekly, said actions of some of the denomination's boards have gone beyond what the evangelical wing of the church should tolerate and beyond what the legislating General Assembly has authorized.

(RES NE 8/29/68)

LEZERS SCHRIJVEN

Nederland en Canada

Mijnheer de Redakteur,

Met belangstelling las ik het schrijven van een Nederlandse lezer onder de titel "Beoordeling van Canada" in C.C. van 30 augustus. De lezer was het blijkbaar niet eens met een radio-uitzending van Prof. Kuitert, met name dat de geestelijke leiders onder het motto "God wil het" de mensen hier onder een wettisch slavenjuk brachten. Uiteraard hebben wij in Canada deze radiouitzending niet gehoord, maar zou het kunnen zijn dat deze zin uit het verband gerukt is? Is het misschien zo dat Prof. Kuitert bang is dat wij teveel hooi op onze vork nemen? Als wij alles bij elkaar optellen, kerk, school, high school, universiteit, chr. labour organisaties, care for mentally ill enz., dan komt dit voor de doorsnee immigrant gauw op 25% van zijn inkomen. Men is dus wel genoodzaakt om een keuze te maken. De een voelt meer voor lagere school, de ander meer voor high school of universiteit, terwijl een derde, die misschien zijn baan verloren heeft door de neutrale vakbond, zich meer aangetrokken voelt tot de C.L.A. Dit is volkomen begrijpelijk. Als nu de voorstanders van een goede zaak op bezoek komen, die U nu toevallig niet ondersteunt dan gebeurt het maar al te vaak dat men zijn argumenten kracht bij gaat zetten met: "God wil dat wij dit doen". Soms maakt men het nog erger door te zeggen: "U kunt wel een huis, auto of wat dan ook kopen, dan kan er voor dit of dat ook wel een zeker bedrag af". Of, "U bent verleden jaar toch naar Nederland geweest, waar kwam dat geld dan vandaan?" Als het zo gaat, ben ik het volkomen met Prof. Kuitert eens, het lijkt verdacht veel op geestelijke chantage.

Daar komt nog iets bij: Misschien heeft Prof. Kuitert gezien dat onze kerken sterk zijn in organisatie van A tot Z, maar erg zwak in het naar buiten optreden door evangelisatie. De groei van onze kerken staat practisch stil. Er komt wat bij door "gemengd" huwelijk, maar daar verliezen we ook. Ook Billy Graham ziet dit gevaar wanneer hij de Chr. Ref. Church een "sleeping giant" noemt. De Jehovah-getuigen, Mormonen en het Leger des Heils hebben beter dan wij begrepen dat het evangelie ook buiten de kerkmuren verkondigd moet worden. Wij hebben natuurlijk de zending en home missions, maar op het plaatselijk niveau wordt weinig of niets gedaan.

Het voorgaande weet onze Nederlandse lezer niet, kan hij niet weten omdat hij hier niet woont. Volgens mij is het erg moeilijk om van een afstand de gang van zaken eerlijk te becritiseren, want men kan het verband van het geheel niet zien. Het omgekeerde is ook waar, ik geloof dat wij in Canada heel voorzichtig moeten zijn om een oordeel uit te spreken over wat er gaande is in de Nederlandse kerken.

Als ik om me heen kijk zie ik zoveel mensen die nog precies dezelfde ideeën hebben waarmee ze 15 of 20 jaar geleden uit Nederland aankwamen. Kan men zich niet realiseren dat deze ideeën afgestemd zijn op de toestand in Nederland van vroeger? En dat dit niet noodzakelijk van toepassing is op de toestand van vandaag, in Canada niet, en in Nederland niet?

Voelen wij misschien instinctief dat veel van die dingen ons in de weg staan bij evangelisatie, en dat we daarom maar liever in ons vertrouwelijke kringetje blijven?

Het is zo prettig om voldaan rond te kijken: het kerkgebouw wordt te klein, de school moet er al weer een lokaal bij hebben, en we betalen "al" 60% van de quota's.

Laten wij bedenken dat Jezus' opdracht aan de discipelen niet was "organiseer uzelf tot de zoveelste macht", maar eenvoudig "verkondig het evangelie aan alle volken". Dan komt de rest vanzelf wel.

Met dank voor de plaatsruimte in C.C.,

Hoogachtend,
Roberts Anes,
368 Grey St., Brantford, Ont.

Naschrift van de redaktie

Als de afstand ons voorzichtig moet maken ten aanzien van ons oordeel over Nederland, dan geldt dit uiteraard ook voor Prof. Kuitert ten aanzien van Canada.

Er behoeft niets tegen organisatie te zijn, als deze maar doelbewust op God gericht is. Als wij het maar voor Hem doen. Dan kan God deze organisatie — welk organisatie ook — gebruiken als een getuigen van Zijn Naam en voor Zijn genade.

Overigens vrezen wij, dat het verschil met Prof. Kuitert dieper ligt dan alleen het beoordelen van onze organisaties.

NIET HAALBAAR

"dat de Canadese Gereformeerden wel niet rijk zouden worden, want ze geven alles uit voor Christelijke doeleinden; — een slavenjuk waartegen Paulus zo toornt, omdat het z.i. een niet haalbare zaak is."

Kuitert.
(Zie Calv.-Contact Aug. 30)

Wij hebben het gehoord,
Het komt van een professor;
Het is dus zeker waar,
want hij is zeer geleerd.
Wij hier in Canada
moeten ons snel bekeren.
Ons praktisch Christendom
is praktisch dwars verkeerd.

Wij geven voor de kerk,
wij geven voor de scholen,
voor lager, middelbaar,
voor hoger onderwijs.
Wij roeren ook de trom
voor sociale actie,
maar hebben nu gehoord,
dat wij zijn gans niet wijs.

Wij worden niet zo rijk,
wij worden niet welvarend,
wij blijven steeds platzak,
wij worden arm als Job.
Wij worden opgezweept,
wij horen: geven! geven!
Maar al dat dol geschreeuw
komt uit een stijve kop.

Het heeft een schone schijn,
maar het is lang niet **haalbaar.**
Het lijkt heel Christelijk,
maar het loopt zeker dood.
Het is zo ouderwets,
het is niet meer vertaalbaar,
het is ver uit de tijd,
die vraagt om spel en brood.

Wij hebben het gehoord.
Wat zal ons antwoord wezen?
Of buigen wij het hoofd,
bevangen en verward?
Wij oop'nen 't oude boek,
Wij kunnen het nog lezen:
De zegen Gods maakt rijk
en Hij neemt weg de smart.

Niet dat wat haalbaar is
heeft God ons aanbevolen,
niet wat bereikbaar is
voor onze mensenhand.
Maar wat onmoog'lijk is,
en dwaasheid voor de wereld:
God is 't, die bergen in
het hart der zeeën plant.

Was het een haalb're zaak,
toen Mozes uit Egypte,
't verdrukte Israel
door diepe waat'ren bracht?
Was het een haalb're zaak,
toen in een donk're kerker,
kelen vonden de kracht
voor psalmen in de nacht?

Was het een haalb're zaak,
toen eeuwen al geleden
het oude vaderland,
z'n tachtig jaren streed?
Was het een haalb're zaak,
toen Tsjecho-Slowakije,
geknecht en machteloos,
slaakte zijn vrijheidskreet?

Wanneer wij bouwen gaan,
verwachten wij geen hulpe
van mensen in een tijd,
die 't Godsgeloven staakt.
Wij wachten onze hulp,
in grenzenloos vertrouwen,
van onze God, die aard'
en hemel heeft gemaakt.

Wanneer wij bouwen gaan
— Het zijn maar kleine stenen —
wanneer wij bouwen gaan
— Het is maar mensenwerk —
Heffen wij handen op,
En smeken: help ons Here.
En wij zijn zwak en sterk,
en wij zijn arm en rijk.

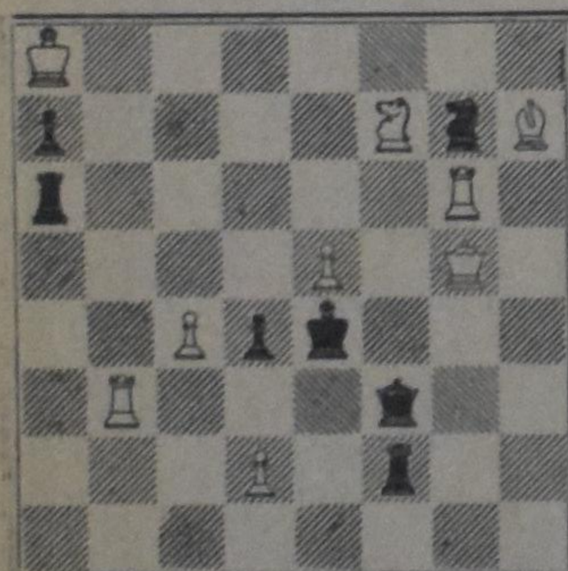
L. Praamsma.

Let's Play Chess

Editor Mr. C. HESS

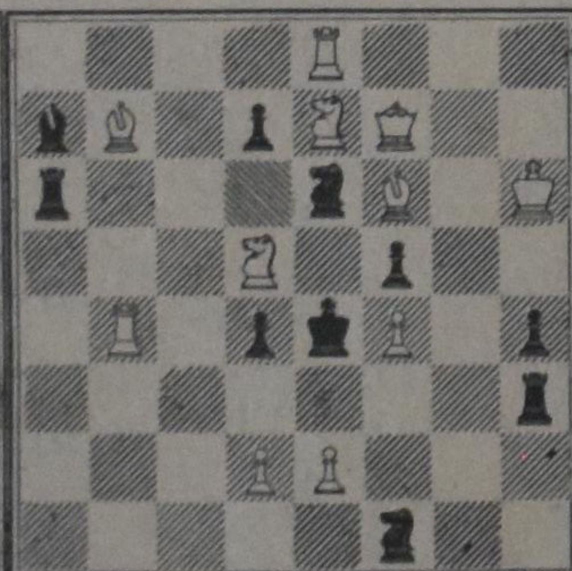
FIRST SERIES OF PROBLEMS IN SEPTEMBER

No. 316
Author: K. A. L. Kubbel
Black: 7 pieces

White: 9 pieces
White to play and mate in two moves. 2 points

No. 317
Author: W. A. Bron
Black: 10 pieces

White: 11 pieces
White to play and mate in two moves. 2 points

NOTES

1. Gradually all of us have returned to our "bases". Even our chess corner resumes its normal speed again. What about two 2-movers in this first series? Do you call it a quiet start? I warn you, for both are rather tough.
2. Problems made by Kubbel are never what you call easy. The keymove of No. 316 should be indicated, but also the threat, if there is one.
3. No. 317 is a little easier because the whole plan of the author is more evident in this problem than in 316. Still it is very worthwhile. Keymove and threat, if any, are asked for.
4. Don't send solutions of the first series separately. Wait till the second series will have been published.

LEEUWARDEN: Eind augustus is in de stallen van circus Rancy, dat in Leeuwarden voorstellingen gaf, een Himalayayak geboren. Voor zover bekend is dit de eerste maal dat in Europa een dergelijk dier ter wereld is gekomen. Zoals op de foto te zien is, maken moeder en dochter het uitstekend.

Wijsheid

Daar zat ik dan, met de brief van onze geachte redacteur in mijn handen. "Of ik niet eens wat kon schrijven voor de lezeressen van Calvinist Contact. Over opvoeding b.v. en over ons christen-zijn in het leven van elke dag. Als 't kon op een beetje een gezellige manier." Het stond er echt, ik had de brief al drie keer gelezen en begon langzaam wat bij te komen. Toen zei ik hardop en héél hartgrondig: "Néé!"

De redacteur, in zijn office in Hamilton, werkte rustig door. Hij hoorde het niet. Zenuwachtig frommelde ik de brief weer terug in de enveloppe en begon onrustig de kamer op en neer te lopen. Stel je voor, heel vaak weet ik mezelf niet eens raad en nu zou ik anderen dus moeten gaan vertellen hoe het moet!

Het woord van Jacobus schoot me te binnen: "Wie is wijs en verstandig onder u? Hij tone uit zijn goede wandel zijn werken!" Alsjeblieft, en wat had ik dan wel om mee voor de dag te komen? De slechte manieren die mijn kinderen er zo vaak op na houden en die ik ze maar niet af kan leren? Of hun grote mond waar ze zich op gezette tijden mee verweren? De lieflijke wijze waarop ze soms met elkaar omgaan? Wist ik bovendien altijd zo precies hoe wij ons in het bredere leven als christenen moeten gedragen?

Zo ging ik in gedachten nog een poosje door, want zonder veel moeite vond ik allerlei bezwaren. Nee hoor, het was te dol om over te denken. Het speet me, maar de redacteur was aan het verkeerde adres.

Intussen liep ik nog steeds de kamer op en neer, maar niet half zo vlug als in het begin. Een zeker teken dat ik weer wat meer mezelf werd. Daar had je het al! Mijn eerzucht begon me parten te spelen en fluisterde me in dat het toch wel leuk was als je voor wijzer en kundiger wordt gehouden dan je in werkelijkheid bent! Zou ik het dan toch niet proberen? Wie weet, met wat flair en door zo nu en dan met een tikje autoriteit te schrijven, kon ik mijn onmacht en onkunde misschien wel verbergen!

Maar nee, daar kwamen mijn nuchterheid en gevoel voor eerlijkheid weer tegen op. Wat dan? Toch maar blijven bij mijn eerste besluit en nee zeggen, of . . . .

Zo bracht ik een paar dagen in onzekerheid door, het ene uur vastbesloten om nee te zeggen, dan weer half van plan het eens te proberen.

Totdat Jacobus me weer tot de orde riep. "Heb je wijsheid nodig? Vraag er God om, Die aan een ieder geeft, eenvoudigweg en zonder verwijt." En 't was of hij er bij voegde: "Houd je eigen wijsheid maar vóór je, daar heeft niemand gebrek aan. Maar probeer wat door te geven van de wijsheid die van boven komt."

Daar heb ik toen de Bijbel eens even op nageslagen en ik kwam tot de ontdekking dat onze eigen wijsheid er niet aan tippen kan, aan de Wijsheid die van Boven komt.

Dus als wij ons nu door die Wijsheid laten gezeggen, dan hoeft de één het niet beter te weten dan de ander. Dan hoeft er ook geen flair of een tikje autoriteit aan te pas te komen. Nee, dan wordt het alleen maar een ons bezinnen op de schat van Wijsheid, die God ons in Zijn Woord schenken wil, zo wij Hem er gelovig om vragen en een elkaar aanmoedigen om daar ook inderdaad onze wijsheid uit te putten en er dan mee te werken.

Laat ik dan toch maar proberen de redacteur tevreden te stellen!

Linda

BRIEVEN AAN EEN VRIEND TE KAMPEN

12

Waarde Vriend,

'Christelijke Schrijvers van deze Tijd': ze zijn er niet veel meer, en ook de schrijver van de bundel onder deze titel is thans heengegaan: Piet Risseeuw is op 67-jarige leeftijd in zijn geboortestad Den Haag overleden.

Met hem is ons ontvallen een der weinige christelijke schrijvers; een der weinigen, die niet 'de kunst om de kunst' stelde, maar die hogere idealen had. Je zult je wellicht afvragen: past hij wel in onze brieven? Maar weet je dan niet dat Risseeuw een 'Kampenaar' was? Zeker, hij is geboren in Den Haag, en zijn ouders waren Zeeuwen. Maar toch behoorde hij tot onze kring, al had hij het vaak moeilijk zich aan te passen, hij bleef trouw.

Vanaf zijn eerste jongensboek: 'Van Klein tot Groot' (1928) tot op 'Kinderen en Erfgenamen' (1960) heb ik hem gevolgd. Zijn boekbesprekingen in het Zondagsblad van de Nieuwe Haagse Courant blijven mij onvergetelijk, maar zijn mooiste boek blijft mij 'Gasten en Vreemdelingen'. Wellicht ook hierom dat er een groot deel van het leven van de schrijver in verwerkt is. Maar toch allereerst hierom, omdat daarin zijn trouw aan eigen kring het meest tot uitdrukking komt.

Ik wil je er iets uit vertellen, omdat het met de geschiedenis van onze kerken te maken heeft.

GASTEN EN VREEMDELINGEN is het verhaal van een Haagse familie, wonende in de buurt rond de Hoefkade; wat men tegenwoordig 'de oude binnenstad' noemt, was toen een vrij behoorlijke middenstandswijk. Het verhaal begint op Oudejaarsdag 1899. Het gezin van Jacob Leenhouts is de centrale figuur in dit boek. Deze Jacob Leenhouts is omstreeks 1880 met zijn broer Jozias uit Zeeuws Vlaanderen naar Den Haag gekomen. Jozias en zijn vrouw hebben een manufacturenwinkel op de Hoefkade. Zij behoren tot de Nederlands Hervormde Kerk en vormen het meer liberale element in de familie. Jacob is door zijn vrouw Liesbeth tot de Gereformeerde Kerk overgegaan. Liesbeth is afkomstig van het eiland Tholen, dus ook een Zeeuw. Haar moeder, die ook in Den Haag woont, heeft zich na 1892 bij de Christelijke Gereformeerde Kerk gevoegd, die in de Snoekstraat bijeenkomt. 'Daar wordt de smalle weg gepredikt; weinigen zijn er die dezelve vinden'.

Oudejaarsavond wordt het werk wat vroeger gestaakt dan gewoonlijk, toch is Jacob — die als meubelmaker werkzaam is — eerst om half acht thuis. Zo was dat in die dagen: lange dagen werken voor weinig geld.

Maar het vooruitzicht van de zondag — Oudejaarsdag viel op zaterdag — maakte veel goed.

'Als we die heerlijke zondag toch niet hadden' zegt moeder Liesbeth tot haar (dan nog) jongste zoon Andries. Maar deze zegt niet veel daarop. Hij kon zich geen saaier dag voorstellen. Tweemaal naar de kerk. Alleen de Zondagschool bood nog wat afleiding. Tenminste als meester Molier er niet was. De vorige zondag had Andries nog een streek uitgehaald. Toen een der andere jongens zijn versje moest opzeggen en was blijven steken bij: 'Daar zijn de werkers van het kwaad', had hij hem ingefluisterd: 'gevallen in een plas opstraat'. Wat was meester Molier kwaad geworden! Voor straf moest hij het hele vers nog eens opzeggen. 'Juist, gevallen in een jammerstaat, denk daar maar eens goed over na, jongen.'

's Avonds ging het gehele gezin naar de kerk. Men kerkte in de Nobelstraat, de oude Christelijke gereformeerde kerk. Jacob voelde zich daar thuis. Zijn buurman Smallegange, kerkte op de Lange Beestenmarkt, dat waren de volgelingen van Kuyper, de zgn. Dolerenden. Maar zij waren al één.

De tekst voor die avond was uit Hebreeën 11. Het ging over de gelovigen uit het Oude Testament, die de beloften niet hebben verkregen, maar die van verre hebben gezien en omhelsd en die hebben beleden dat zij gasten en vreemdelingen op de aarde waren.

Ja, dacht Jacob, eigenlijk ben ik ook een gast en vreemdeling op de aarde. Zijn dagen waren lang, reikhalzend kon hij midden in de week uitzien naar de zondag. Hij had nauwelijks tijd om de krant te lezen. Werken, werken maar. Wellicht kregen zijn kinderen het beter. Hij moest maar met lijdzaamheid lopen de loopbaan die hem voorgeteld was. — Het werd een mooie, troostvolle Oudejaarsavondpreek.

Na de kerkdienst gaan buurman Smallegange en zijn dochter met de Leenhouts mee. En dan wordt ons een echte oudejaarsavond beschreven, compleet met oliebollen, Psalm 90 en het zingen van 'Uren, dagen, maanden, jaren, die als een schaduw heenvliegen'.

Het gesprek komt op Kuyper. Smallegange haalt de Standaard uit zijn zak. Lees hier: Als het over de toekomst gaat zegt Kuyper: 'Van het leven gelijk het in de twintigste eeuw staat te worden, kan geen onzer zich een klare voorstelling maken. Het dan levende geslacht zal wonderen zien, waarbij al hetgeen de 19e eeuw gaf, verbleekt.

'Maar Gods volk zal toch altijd gasten en vreemdelingen blijven op de aarde, geloof je niet, Smallegange?' vraagt moeder Liesbeth. Ja zeker, dat geloof ik ook. Maar de stof-aanbidding is groot en het komende geslacht zal aan veel verleiding bloot staan. De christen heeft meer te doen dan met een boekje in een hoekje te zitten. De Calvinist is niet tevreden, wanneer hij persoonlijk met God is verzoend en verzekerd is van zijn behoud. Dan begint zijn werk pas en wordt hij medearbeider Gods. Bavinck heeft dat zo mooi gezegd.

Dat is de sfeer, het geestelijk klimaat waarin het gezin Leenhouts zich bevindt, en waarin de kinderen opgroeien.

We zien dan verder: het optreden van het Kabinet-Kuyper, de Spoorwegstaking, de ontwikkeling der Chr. arbeidersbeweging, Ds. Sikkel.

In het gezin wordt dan nog als een nakomertje Hugo geboren, waarin we de schrijver Piet Risseeuw gemakkelijk herkennen.

In 1903 sterft Jacob Leenhouts. Hij had een bange worsteling, maar de oude Ds. Van der Linden versterkt hem, en als hij eens tot zijn vrouw zegt: Ik ben een roerdomp der woestijn geworden, een eenzame mus op het dak, werkt toch de Heilige Geest in zijn hart en God gaf hem zijn Pniël en liet hem niet ongezegend gaan.

Moeder Liesbeth is nu weduwe geworden en staat alleen voor de taak haar kinderen groot te brengen. Zij verhuist naar Scheveningen en opent daar een pension voor gasten. Later verplaatst zij het naar de Duinweg, waar ze tot kort voor haar dood blijft wonen.

Risseeuw geeft ons in dit boek het verhaal van een opgroeiend gezin zonder vader, maar waar de moeder de stuwende kracht is, die in het geloof verder gaat. De oudste zoon wordt eerst onderwijzer, gaat later rechten studeren en wordt medewerker van Colijn. Hij laat ons zien het optreden van Kuyper op zijn oude dag en Colijn. De eerste wereldoorlog met al zijn nasleep. De dood van Kuyper en van De Savornin Lohman. En daar tussendoor het leven van de jongste zoon: Hugo. Deze komt er na veel strijd toe om belijdenis te doen bij Ds. Gispen Jr. Daar is zoveel in de kerk dat hem tegenstaat. De crisisjaren zijn begonnen en daar is zoveel ellende. Heeft de kerk, hebben de christenen hier hun roeping verstaan?

Als Hugo dan als laatste der Leenhouts tot een huwelijk komt en moeder Liesbeth 's avonds alleen in het grote huis de deur achter zich sluit, gaat ze nog eens voetje voor voetje het gehele huis rond. 'Hebbende als niet hebbende, Here God,' zegt ze zacht. Zo was het gegaan met de kinderen, die ze had grootgebracht. Haar hart stroomde over van dank. Voor het grote portret van Jacob bleef ze staan. Hij was haar voorgegaan. Een heel leven had zij hier geleefd met gasten en vreemdelingen. Zelf was zij ook een vreemdeling hier beneden. 'Laat Uw geboon op reis mij niet ontbreken.' Zij knielde in haar witte nachtjapon voor haar bed en verzonk in haar gebeden. Daarin had ieder kind zijn eigen plaats en ook die ene, die de wereld had liefgekregen. Haar lievelingspsalmenwelden op uit haar hart. Zij hoorde de klok twaalf uur slaan en de laatste tram reed voorbij. Toen werd het stil en zij fluisterde: 'Neen, Here God: Uw liefdedienst heeft mij nog nooit verdroten'. Zij sliep in met een glimlach op haar gelaat.

* * *

Dit is zo maar een greep uit het eerste en het laatste hoofdstuk van dit boek. Een boek dat met recht een christelijk boek genoemd mag worden, niet omdat de Naam van God erin voorkomt, maar omdat het ons doet zien de kracht van het geloof in het leven van onze vaders en grootvaders. Risseeuw doet ons zien de *instelling*, de *levenshouding*, de *levensstijl* van de kerkmens van een halve eeuw geleden. De titel van het boek geeft weer, wat die levenshouding eigenlijk was: namelijk die van het *gast-zijn* en *vreemdeling-zijn*. Zeker, ook in Risseeuw's boek zijn de gasten en vreemdelingen mensen zoals wij. Een gezin zoals wij het kennen. De kinderen groeien op en hebben hun moeilijkheden om in het spoor der ouders te gaan. Zelfs gaat er één de wereld in en krijgt die lief. Is er dan wel enige reden om dit leven onzer grootvaders als een exempel te stellen? Maar het is de schrijver erom begonnen te doen zien, hoe deze mensen hun geloof beleefden. Hoe zij werkten met hetgeen zij in christelijke zin bezaten. Voor deze mensen was het leven een pelgrimsreis, een doortocht door de woestijn. Zelfs al hadden zij het maatschappelijk goed, dat veranderde niets aan hun zienswijze, dat zij op doorreis waren. Zelfs in hun liederen zingen ze daarvan. Hebt ge Caesar Malan, de dichter van het Reveil, wel eens gelezen? En dan was daar een duidelijke grens tussen kerk en wereld. Later zijn we wat wijzer geworden en opgekomen in de wereld. Onze voormannen werden groter en wij met hen. Kuyper en Bavinck hebben de fundamenten gelegd voor een degelijk gebouw, waarop, naar hun gemaakt bestek, het huis der christelijke cultuur zou verrijzen. En het moet gezegd worden: zolang dit geslacht nog leefde, was er die echt christelijke levenshouding, die zich kenmerkt door de verwachting. Aan de ene kant was daar het werken om dit leven te christianiseren, aan de andere zijde, het zekere weten: hier beneden is het niet. We bleven gasten en vreemdelingen. Of zoals moeder Liesbeth het zegt: Bezitten als niet bezittende; hebben als niet hebbende.

Zeker, ook in haar gezin vinden we de zucht naar de wereld en met name in de periode der eerste wereldoorlog, die uitvoerig besproken wordt, is er een snelle afloop als der wateren. Maar toch, in die dagen is er nog de remmende kracht der eenvoudige prediking, die het uitzicht op de hemel nog deed zien. Moeder Liesbeth kerkte bij de oefenaar Ouwe Jaap (Jan Vrolijk). Wat zong hij graag: 'k Zucht, daar kolk en afgrond loeit, daar 't gedruis der waat'ren groeit, daar Uw golven, daar Uw baren, mijn benauwde ziel vervaren. Hugo herinnert zich als kleine jongen het einde van de preek: 'Het was alsof hij lachte, en er kwam een glans op zijn gelaat, (toen hij zei:) Zo stappen we met ons kruis, zo zachjes an naar huis. De zon begint te dalen.'

Is het werkelijk pas veertig, vijftig jaar geleden dat de prediking zich zó om de enkele mens bewoog? Dat het geloof zo centraal in het leven kon staan, dat het alle dingen beheerste? Dat het ene nodige, HET ENE NODIGE was? Zijn we werkelijk zo veranderd?

* * *

In Pastoor Poncke lezen we ergens (als zijn koster zegt: Jouw tuintje is maar zo'n klein stukje): 'Man, je ziet alleen de vlakte, je vergeet de hoogte.' Is dat niet vaak onze levenshouding? Wij, de kinderen en erfgenamen van de gasten en vreemdelingen hebben geleerd vele dingen anders te zien. Maar . . . daardoor zijn we in vele opzichten armer geworden.

* * *

Dit boek van Risseeuw is meer dan een verlangen naar het voorbije verleden, het is een bewijs van zijn trouw aan het 'geslacht der vaderen', waarmede hij zich innerlijk verbonden wist.

Zo willen ook wij ons de schrijver Piet Risseeuw blijven herinneren, als één, die ons, op zijn eigen wijze, heeft willen tonen de rijkdom die er ligt in de historie van kerk én volk, omdat ook hij wist van een erfenis, die bewaard wordt. Bewaard was, ook voor hem.

Je Vriend uit Canada.

PAUL WAS A HAPPY PASTOR

by William E. Hulme

Although he has been in the ministry for six years, I remembered Paul as a student in my classroom at the seminary. Now as I was visiting him in his parsonage, I was brought abruptly up to date. Paul was obviously a seasoned pastor. Yet what impressed me even more—he was a happy pastor.

In recent years I have talked also with some unhappy pastors. Their numbers are sufficient enough to warrant our taking their problems seriously. The churches are experiencing a growing casualty list in clergy who are leaving the parish ministry, some for specialized ministries within the church and some for other vocations.

The majority of these people cannot be written off as unfaithful to their commitments. In their own minds they have not lost their faith. Rather they have come to believe they can serve Christ better in other ways. The frustrations they experienced have led them to conclude that the present structure of the parish ministry is an obstacle to their understanding of ministry.

I

Yet Paul felt just the opposite. I was curious and asked him why. "It's this congregation," he said. "These people are great!"

I am sure that Paul had something to do with it also. He was a pastor who knew his people. When they needed him, he was there. This kind of concern does remarkable things to the pastor-parishioner relationship.

I happen to have known also that Paul had his discouraging times. Yet he stuck it out. He had his own ideas about what a pastor is and does, and in spite of difficulties that could have pressured him to compromise, he doggedly carried out his pastoral convictions.

Yet Paul had a point. The parish ministry is a two-way street. The congregation also plays a decisive role. I wanted to hear more about his particular congregation.

"What's so unusual about these people," I asked with tongue in cheek. "Do they agree with everything you say?" Paul laughed. "No," he said, "I'm afraid it's far from that. This is a day of social change. I think for some of the people, I'm a bit on the radical side. Yet what I appreciate about them is that they come to me when they are irritated. They talk *to me* and not *about* me. We have had some real meaningful discussions as a result."

I thought of Matthew 28 — "If your brother sins against you, go and tell him his fault, between you and him alone." This is the way of the peacemaker in the congregation — and blessed is he! His opposite is the crisis-creator. He complains to others about the pastor.

Paul hit the nail on the head when he said this was a changing society. It is changing so rapidly that few of us can keep up with it. In such a day we need to be open to new ways of thinking. The old is passing away and the church cannot afford to become dated if it expects to fulfill its commitment to Christ.

Paul was still young — thirty-two years of age. He could see the generation gap in both directions. Like any pastor worth his salt he liked to try new ideas and chafed under limitations binding him to older and more traditional ways. Paul's congregation is not stifling his creative spirit. He feels free to dream and experiment.

What is our purpose in listening to preaching and in asking for pastoral leadership? Is it to hear only what we want to hear? Perhaps it would do us more good to hear what we do not want to hear! The herald of the good news is also the prophet who holds up the mirror to the prejudices and blind-spots that are hindering our reception of the good news. It is never pleasant to see our real sins — but it can be helpful.

II

Paul had more to say. "It's not just I who am happy," he said. "My wife is happy here, too. We both feel 'cared for,' if you know what I mean."

I knew what he meant all right! I was thinking of the laments of loneliness that I have heard from other parsonages — particularly from the wives. It is very difficult for any pastor to be happy in a congregation where his wife is not happy. Loneliness is a chief cause of parsonage unhappiness. Parsonage people like others need friends. The pastor who gives pastoral care to his people needs to receive from these same people a similar care for him and his family.

Such care requires a tangible form. Their marriage, like any other marriage, needs the company of other couples for its own healthy development. Otherwise, they begin to drain each other's emotional reserve. The lay people who accept their pastor and his wife's humanity will see that they have this company by inviting them to social events in their homes and elsewhere.

The friendship thus offered should have no strings attached to it. Some may hope to gain special status in the congregation by being friends of the pastor and his wife. Others may resent it if the pastor and his wife's friendship should go to others as well as to themselves. Yet those who are genuine in their offer of friendship get to know the pastor and his wife as persons rather than as congregational status symbols, and thus receive from the relationship as well as give.

III

Paul had a final point to make. "There's no double standard here," he said. "These people don't think that I am called to live any different life than they are."

"In other words," I said, "they haven't hired you to be a Christian for them."

"That's part of it," he said, "but it's more. They haven't hired me to be a minister for them."

Some congregations are turned in on themselves. They are concerned primarily for their own group rather than for the community in which they live. The pastor is supposed to minister to them. If he expects them also to be ministers to others, they protest that this is what they hired him to do. As Paul had said, his congregation had no such double standard for clergy and laity.

"I'm like a coach training a team, instead of trying to be the team," he said. "Think of the larger outreach our congregation has because we are all ministers. It's exciting!"

No wonder that Paul is not talking about leaving the parish ministry! His congregation has caught the New Testament vision of the congregation in which the pastor is called to equip the people for the work of ministry. The scope of the congregation's ministry is enlarged when the layman as well as the pastor takes a personal interest in people who have needs. The church that makes for a happy pastor is the church that believes in the pastorhood of all believers.

Some people have authority problems over the pastor. Either they feel the need to please him as a good child would please his mother, or they feel the compulsion to resist him like a rebellious teenager would resist his father. In both of these instances, the layman feels inferior to the pastor. When there are two or more pastors in a church, such laymen like to play the game, "Let's you and him fight!" Subconsciously they get satisfaction from playing one pastor against the other.

The pastor's authority is an authority among equals. The layman is of equal value as a person and as a member of the congregation. He is free from the obligation to a "yes-man" and free from the necessity to be a "no-man." His respect for authority is for the sake of "decency and order" — of getting the job done. In this way the church is a witnessing community serving others, a power for Christ in the work of ministry.

After I had been around Paul's congregation for a few days, I discovered something else. The church that has a happy pastor is also a happy congregation.

* *William E. Hulme is Professor of Pastoral Counseling, Luther Theological Seminary, St. Paul, Minnesota.*

THE BADLANDS OF ALBERTA — The area from the city of Red Deer along the Red Deer River to the point where it joins the South Saskatchewan River is known as the badland region of Alberta. In this bare, dry soil, deeply scarred by erosion, fossil "signposts" point the way back to ancient times. There is nothing like this astounding scene in all of Canada. Since 1912, more than 30 dinosaur skeletons have been excavated in the Drumheller area. The enormous reptiles dominated the earth for a certain time throughout the Mesozoic era. The dinosaur remains found in the Drumheller area are all from the late Cretaceous period, the twilight age during which the dinosaurs died out. The mystery of these huge creatures and their inexplicable disappearance is evident in the Drumheller Museum. — Calgary Herald Photo.

Reformed Ecumenical Synod Declares Women Not Allowed in Ruling and Teaching Offices of Church

(Lunteren, The Netherlands)— Contrary to the recommendation of a study committee appointed five years ago and of an advisory committee of delegates, the Reformed Ecumenical Synod declared here that "it is the plain and obvious teaching of Scripture that women are excluded from the office of ruling and preaching elders." The Synod decided that since in the report of the study "Women and Office" the question has remained unanswered whether or not there is a basic created natural place and function to allow women into the diaconal office. Each church must make its own responsible evaluation of its situation and decision.

After the decision, the delegates of the Reformed churches in the Netherlands declared: "considering that the General Synod of the Reformed Churches in the Netherlands, after ample consideration and study by various committees and successive Synods, in principle has decided to admit women to the ecclesiastical offices, but has postponed putting this into effect awaiting further principial arguments that might be put forward by the Reformed Ecumenical Synod, regret that the RES, in deviation from the recommendation, both of the study and advisory committee, namely to leave the matter open for further study, now has decided that on clearly and undoubtedly Scriptural grounds women should not be admitted to ecclesiastical office in the full sense of the word."

The Synod appointed a committee to make a study in depth of the entire question of office in the New Testament. To this committee the query of a member church, whether an elder may pronounce a blessing upon the worshipping congregation, was also given. This committee will report to the next Synod.

(RES NE 8/29/68)

Reformed Ecumenical Synod admits seven new members

(Lunteren, the Netherlands)— The Reformed Ecumenical Synod, at its sixth assembly here, admitted 7 additional churches to its membership, bringing the membership to 33. The following churches were admitted: The Dutch Reformed Mission Church in South Africa, The Presbyterian Church of Korea (Hapdong), the Presbyterian Church of Korea (Kosin), the Independent Presbyterian Church of Mexico, The Dutch Reformed Church in Africa (Bantu), The Christian Church of Mamasa (Sulewesi, Indonesia), and the Nkhoma Synod Church of Central Africa, Presbyterian (Malawi).

The Synod authorized the Interim Committee to receive into membership three other churches upon receipt of the necessary documents: The African Reformed Church of Zambia; the Salisbury Synod, Church of Central Africa, Rhodesia; and the African Reformed Church of Rhodesia.

(RES NE 8/29/68)

Klinkerwegen

Jaren geleden werd er in Nederland reclame gemaakt met een zeker soort bestrating, die tegen alle weersomstandigheden bestand was. De slagzin "Klinkerwegen zijn veilige wegen" was populair in die dagen.

Dat hebben de studenten in verschillende Europese steden eveneens uitgevonden. Diezelfde klinkerwegen verschaften een goedkope ammunitie waarmee zij de politie te lijf konden. Je behoeft slechts één steen los te wrikken en je hebt een grote hoeveelheid projectielen, die je naar de politie kunt gooien.

Wij hebben ons meermalen afgevraagd waarom de politie dergelijke uitingen van anarchie niet tegenging, door die straatbedekking te veranderen. Dit is nu inderdaad geschied. In de binnenstad van Parijs heeft de regering een dikke laag asfaltbedekking over de straatstenen doen aanbrengen, waardoor het praktisch onmogelijk geworden is, om de stenen los to maken. Parijs heeft een lange tijd nodig gehad om de les te leren. Reeds in 1830 werden de straatstenen als wapens tegen de politie gebruikt. Hetzelfde herhaalde zich in 1871, toen de barricades in de straten werden opgworpen, waarachter men zich verschanste om de straatstenen naar de politie te werpen. Bij de laatste onlusten heeft men dezelfde taktiek toegepast. Maar dank zij de nieuwste en eenvoudige maatregel van de regering zal het voortaan onmogelijk blijken zo goedkoop aan ammunitie te komen.

DATUM CENTRALE

September 14	**Annual Meeting of "The Women's Action for ACCS (ARSS)" at the Weston Chr. Ref. Church Speaker Rev. Michael De Vries.**
September 21	**Classis Hamilton Deaconal Conference in First Chr. Ref. Church, Hamilton.**
September 21	**Christian Educational Centre, Hamilton, Ont., Children's Matinee Mary Poppins.**
September 26	**Special welcome evening by the Student Club, First Chr. Ref. Church of Kitchener.**
September 28	**All-Ontario CLAC Rally, Toronto Distr. Chr. High School, Woodbridge. Speakers: Dr. H. Hart, "The democratic way of death re-examined", and Dr. W. Fitch, "Let's go for broke".**
Oct. 5	**Federation of Christian University Societies sponsors two lectures (10.30 a.m. and 4.00 p.m.) by Prof. Dr. Calvin Seerveld. Topic: "How and how not to read the Bible." Place: Toronto. Particulars will be advertised later.**
October 7	**A.A.C.S. Meditative Convocation Evening, 8 p.m., Rehoboth Christian Reformed Church, Toronto.**
October 9	**Christian Action Foundation, Hamilton, Ont. Membership meeting.**
October 19	**Fall Banquet, Christian Education Centre.**
October 31	**Reformation Rally, Wellandport Chr. Ref. Church.**
November 2	**Opening van de Nederlandse Bazaar in Toronto.**

De meeste van deze samenkomsten zijn geadverteerd in ons blad. Wij verwijzen naar die advertenties voor verdere bijzonderheden.

48th Annual Convention of the National Union of Christian Schools, Aug. 13, 14, 15, 1968 in Grand Rapids

The delegates of the several schools on the North American continent were residing in the beautiful Knollcrest Campus of Calvin College. After several meetings they relaxed in the dormitory, where during the winter students spent their leisure and study time.

The coming together of so many like-minded people is already a special experience. People who attended before meet old friends and discuss their school systems, and interchange ideas about how their school is operated. They tell one another how they liked the meetings or the speakers. All this adds together to new inspiration and determination to carry on with our Christian School movement locally and together on the North American continent.

The theme of the convention, "Christian Schools in Times of Crises", was very appropriate. And the theme was not related to the financial aspects of our schools — which so often create a crisis — but to the times in which we live. There is a lack of authority on all levels. There is a tremendous increase in the crime rate. There is the increasing number of people who reject God and His Word as the final authority in all matters of life. There is the Vietnam war and its impact on the American Society. There are the difficult problems in race relations.

In the discussions, in the speeches and in our workshops these crises in our age seemed to come back in our thoughts.

In this respect it was noteworthy to hear that many delegates were convinced that not only the covenantal obligation toward the children of believing parents should be the motivation for our schools. Christian schools have an obligation to be an answer to the whole community. The Christian school in that way becomes a Christian witness, in response to the secular education of the public school.

Dr. Marion D. Barnes, President of Covenant College, spoke at the opening evening of the convention on: "Differentiated and Integral Christian Education". As Christians we have to inquire, analyse and examine our positions as Christian schools. The differentiation process. Our findings have then to be put together so that we may speak of Integrated Christian Education.

Other events during the convention, like a simulated board-meeting, which dealt with the correspondence, were received with appreciation.

A busy schedule of workshops on Christian Schools and modern related social issues, Curriculum reform, Attitudes of the Day and finally Christian Schools and the financial outlook under the competent leadership of Dr. Richard Post, Dr. H. Triezenberg, Dr. Rodger Rice and Mr. M. Okkema proved a worthwhile method of discussing Christian Schools in times of crises.

On the last day of the convention a panel discussion was held about various possibilities to bring the message of the convention home. For instance, district representatives should not report at the end of the district meetings, when everybody is eager to leave. Also it was suggested to organize panels and workshops at Home & School meetings.

Principals present at our meetings were urged to be leaders in the implication of Christian curriculum reforms.

The business meeting of the convention started off with a speech from the president, Clifford Prince, outlining the growth of the Union over the last six years, consequently resulting in increased budgets. He challenged the Union to newer and broader tasks for the future. Indicated the necessity of a stronger centralized Union, in which the professional staff takes a greater part.

Next year a new constitution will be presented to the Union adapted to the present situation.

In between the session films to strengthen the Christian Schools were shown.

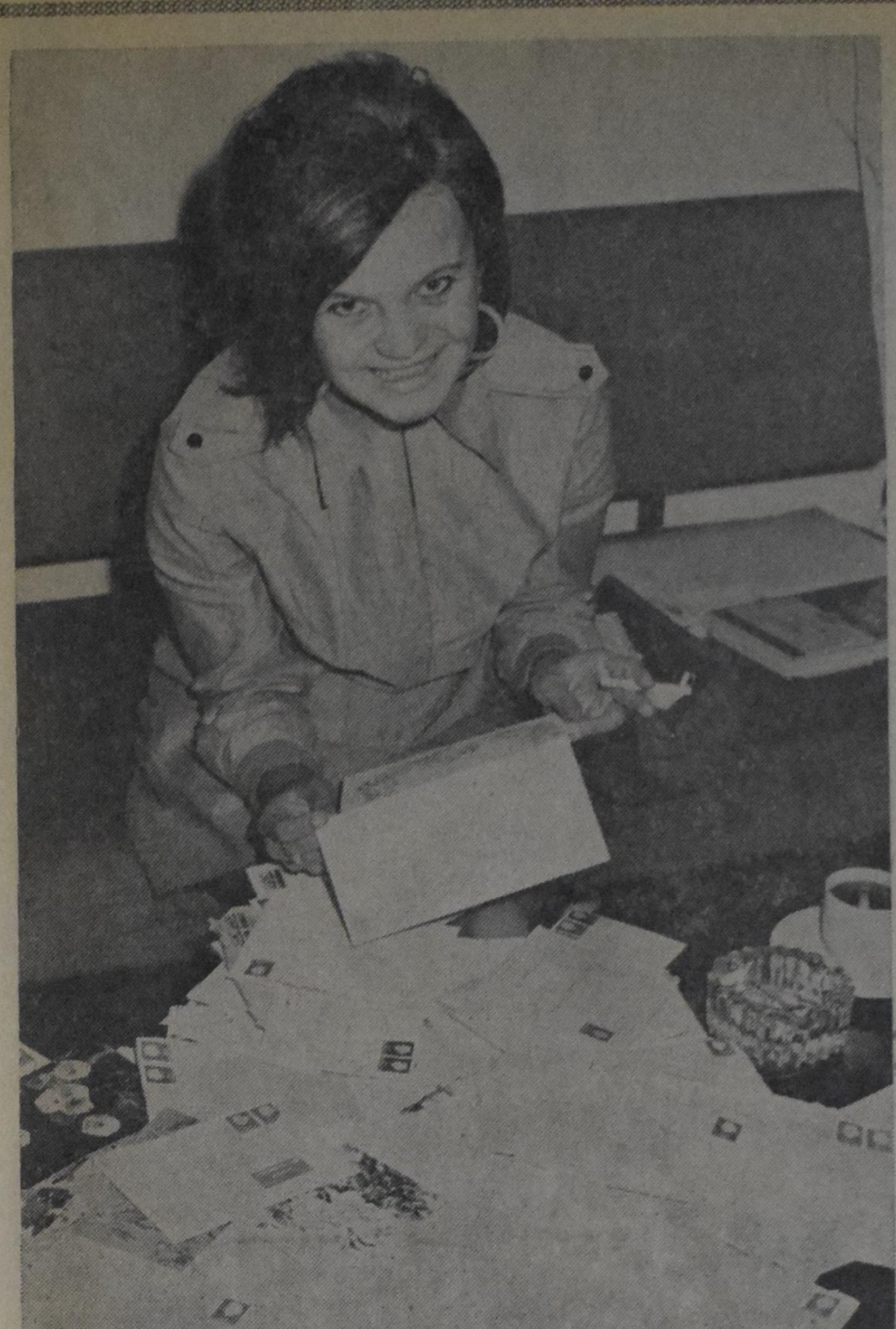
A well attended banquet and an illustrated address by Mr. Charly P. Spoelhof under the title: "Exploring our Moon with Photography" concluded this annual convention. For more detailed reports I suggest the readers to look for the coming issues of the Chr. Home & School Magazine or the Christian School Herald.

During the convention the latest addition to textbooks, published by the N.U.C.S. came of the press. A well illustrated social study book on "Nigeria" by Stephen Lambers and Gordan Oosterman, has the following contents: 1. Introduction to Africa; 2. Physical Geography; 3. History; 4. People; 5. Religion; 6. Agriculture and Industry; 7. Transportation, communication, commerce; 8. Education; 9. Government and the Future.

A teachers guide for the use of this textbook is also available. The book is up to date, even as far as the latest events in the tribal war is concerned.

The book was very well received.

M. B. Parlevliet.

EINDHOVEN: De 23-jarige Tsjechische lerares Michaela Novakova, die op 22 augustus, door de gebeurtenissen in haar land, min of meer overhaast in het huwelijk trad met de 24-jarige Peter Swinkels, gaat binnenkort naar haar vaderland terug, doch hoopt over een jaar terug te komen. Op de foto Michaela met een grote stapel brieven van in Nederland verblijvende Tsjechen die zij mee naar Tsjechoslowakije zal nemen.

THE WORLD AROUND US

Russia and the limits of detente

A great many people were surprised when Russian troops invaded Czechoslovakia a few weeks ago. These people had begin to feel that world peace was almost a reality and that Russia was genuinely seeking a peaceful settlement to the many difficulties and mistrusts that exist between the United States and the Soviet Union. But Russia's non-respect for the frontiers of a sovereign state should not surprise the West. The détente, as it existed up to the liberalization movement in Czechoslovakia, was real, sensible and vital both from the Russian and the Western viewpoint, but it was not based on Soviet acceptance of any basic principle of permanent cooperation or of pacific orientation. Russia is willing enough to be friendly in areas where there are no specific advantages to be made, but to allow a state which has been under Soviet domination for twenty years to seek its own destiny (a destiny which seemed to take it out of the Soviet camp) this Russian could not allow to happen.

Karl Marx, like many other observers, noted that from the time of Peter the Great Russian foreign policy showed a general tendency to "unlimited power". In a speech of January 1876, Marx spoke of Russia's lodestar being "the empire of the world". Engels also wrote of Russia "dreaming about universal supremacy". These writers were not referring to any fixed plan, or to any explicit intention, but rather to the spirit and character of the Russian State. Admittedly, the modern Russian Communist State is far different from the Tzar-ruled empire of the nineteenth century; nevertheless, the same basic desire for world domination exists in Russia today.

Expansion under the Tzars was not constant. There were periods of stasis, even of withdrawal. And comparably, the Soviet Union abandoned expansion for more that a decade before 1939. And the assurances that this would be a permanent state of affairs were various, frequent and formal. In the matter of the Baltic republics, for example, a series of treaties provided against any conceivable Russian pressure. In 1920 a treaty was signed with Luthiania renouncing "all rights of sovereignty forever", followed in 1926 by a nonaggression pact, twice renewed in the thirties, guaranteeing Lithuanian sovereignty in all circumstances. This was strengthened in 1933 by a convention defining aggression, which said that "no considerations of a political, military, economic or any other nature" would justify it. Even when, in 1939, Lithuania signed under pressure a "Mutual Assistance Pact", under which Soviet troops set up basis in the country, its Article 7 guaranteed that this would "not in any way affect the sovereign rights of the contracting parties, in particular their state organizations, economic and social systems, military measures and, in general, the principle of non-intervention in internal affairs". The following summer Lithuania was annexed and never regained its freedom.

Under Stalin, Russia only moved when it was reasonably safe and no serious consequences would result. Stalin's moves against Finland and Poland in 1939, the attack in Korea in 1950 were made when he was, or felt he was, safe in making them. The Berlin Blockade in 1949 was only prolonged until serious danger signs began to show and no hope of victory remained. The Greek Civil War was allowed to go ahead in the likelihood that it would cause trouble to the West without leading to retaliation, even though Stalin himself saw no real chance of victory there. Stalin's heirs and successors have followed a similar pattern. The viciousness with which Hungary was suppressed in 1956 was a severe lesson to the Hungarians but could be undertaken without any fear from the West, since Britain and France were very much in the dog house of world opinion because of their intervention in Egypt, while the United States was in the middle of a presidential election.

What many people in the West overlook is that all the present leaders are the product of a specific tradition. Kosygin, Brezhnev, Suslov, Mazurov, Kirilenko and the others took the first big steps in their careers precisely during the great purge of the thirties, when only the most ruthless advanced, or even survived. The political machine they now embody is precisely that created by Stalin, and their repudiation of certain Stalinist excesses has not meant abandoning the principle of strife against all other political entities. So, even though in the past few years it appeared as if the Soviet Union was softening its line towards the West, we must not forget that the Kremlin leaders are tough men who do not shy away from taking tough measures when they feel that their safety and security is in jeopardy.

Brezhnev and Kosygin understand that a nuclear war will not benefit the Soviet Union anymore than it will the U.S. and they have consequently been willing to talk with the other nuclear powers in an effort to reduce the atomic armament. But it must also be recognized that there has always been a "hard line" view in Russia that has never reconciled itself with this attitude of the present leaders. Especially some of the Soviet military men have held the view that nuclear war would not be catastrophic at all, but would be beneficial for Russia. A whole series of articles in 1965-1966 in the military press argued against regarding nuclear weapons as "a threat to the physical survival of nations and states", and urged that victory in a nuclear war was attainable and depended on building up superior weapon strength; and suggested that to spurn the possibility of victory was to relapse into passivity and "fatalism".

That such views could be printed at all showed that there was some powerful political leaders in high places who felt the same way. Up to Czechoslovakia's bid for more freedom the Brezhnev-Kosygin majority maintained the upper hand, but as soon as it appeared that a lenient leadership in Moscow meant more independence for the satellite nations in Eastern Europe, the lesser leaders moved over to the side of the hard-line extremists and the balance tilted in their favour with the invasion of Czechoslovakia as a result. Nor must it be forgotten that some of the East European leaders are avowed "hard-liners" (e.g. Gomulka and Ulbricht), and that these men can bring a good deal of influence to bear in Russia regarding her attitude toward the more moderate governments in Eastern Europe.

Because the Soviet Union remains in principle in a position of permanent hostility to the non-communist world, the détente must inevitably remain limited and is subsequently greatly influenced by the group in the majority in the Soviet Union. Russia is only willing to negotiate in those areas where she can not gain anymore advantage. If she feels threatened, she will take whatever actions she deems necessary; since the leaders are not concerned with public opinion within Russia, or with world opinion, the situation can change drastically in a very short time. The unfortunate people in Czechoslovakia are only too aware of this.

J. J. Bout.

CROSSWORD PUZZLE

ACROSS
1. Exclamation of disdain
5. Roe
9. Dull-witted person
10. Compass point
12. Passageway
14. Sweetheart
15. Insect
16. Kind of meter
18. Affirmative vote
19. Barest
21. Culmination
24. Weaken
25. ——huh
27. Universe
29. Rodent
31. G. Russell, pen name
32. Ever: poet.
34. For pro and amateur
35. Dole
37. Reverence
39. Danish measure
40. Conclude
43. Highway
45. Wood
47. Fashions
49. Cat
50. Massachusetts seaport
51. Tolerable

DOWN
1. Unadulterated
2. Formerly
3. Peruvian plant
4. Privet
5. Half an em
6. Sailor
7. Immense
8. Remain
9. Small amount
11. —— and cry
13. Up to one's ——
17. Suture
19. Affray
20. Fool
21. Milkfish
22. Iowa college
23. Title
25. Custom
26. Pullet
28. Valley
30. Overhead
33. Kind of squad
35. Prepared
36. "Blue pencils"
37. Fortify
38. Sheep's coat
40. Subsides
41. Moab mountain
42. Arid
44. Lair
46. Chinese Communist
48. Tin: sym.

SOLUTION to previous Crossword Puzzle

FROM THE BOOKSHELF

CHRISTIAN REFORMED CHURCH GOVERNMENT, by Howard B. Spaan. Kregel Publications, Grand Rapids, Mich.

This book is a new Schaver, a clean-shaven Schaver or, if you will, an up-to-date Schaver. John L. Schaver was the man who followed the example of the Dutch ministers Jansen and De Moor in editing the Church Order of the Chr. Ref. Church in the context of its jurisprudence; the rules of the instituted churchlife plus the way in which these rules were understood by the Church were to be found in his book.

Now the author of this book, the Rev. Howard B. Spaan, was asked by the publisher of Schaver's book to continue this work of compilation; experts as dr. John Kromminga, the late prof. Marten Monsma and prof. P. Y. De Jong gave their advice; the result is to be found in the very worthwhile publication which is here under consideration.

It is a new Schaver, it gives more, it gives less.

It gives less because in the first volume of Schaver a kind of theoretical exposition of Church Policy was to be found which is not present in Spaan's book; and also in his second volume Schaver offered every now and then his own insights; therefore his book keeps its own value.

But Spaan gives certainly more in publishing the new Church Order of 1965 and the Synodical decisions and rules of the years after the work of Schaver appeared. Therefore his book contains indispensable material for every minister and consistory. We find here e.g. the Constitution of the Chr. Ref. World Relief Committee, the Principles of Christian Education, the interpretation of the 1928 Decision on Worldly Amusements and the Guidelines on the Christian's relationship to the world in general and to the Film arts in particular, the Home Mission Order as revised in 1965 and the Mission Order as adopted in 1957; and a real wealth of all kinds of Synodical decisions regarding the several articles of the Church Order.

Only in one area this up to date book is no longer up to date: the Conclusions of Utrecht which are published on pp. 209-211 are binding no longer in our church since the Synod of this year.

I recommend this book wholeheartedly to all our officebearers.

L.Pr.

WHAT OTHERS SAID AND WROTE

IT'S TIME NOW TO PREVENT ANOTHER POSTAL STRIKE

Canada has just endured a lamentably long and costly postal strike. The wheels of business were slowed, as orders, invoices and other business papers which are generally mailed piled up in mountainous heaps and cheques and money orders, which are generally regarded as the most convenient methods of payment, could not be remitted through the normal channels.

With the movement of money at a virtual standstill and communication stiffled, there were intolerable inconveniences. Many businesses suffered real hardships. In some cases it took considerable time to restore normal operations while the overall costs involved in tackling the backlog represented further losses. It was a strike which should not have occurred and, although postal service has been resumed, the basic problem remains: should public service employees have the right to strike or should they be required to submit to binding arbitration?

The Chamber's policy is clear: lockouts and strikes affecting public services, staffed by employees of the Public Service of Canada, should be prohibited in the public interest. The Chamber also believes that unresolved bargaining issues in these areas should be settled by recourse to arbitration or some other form of binding settlement.

The Chamber sincerely hopes that, in the light of the devastating experience of the strike, appropriate measures will be taken to preclude any such further disruption to the national economy. The time to set up preventive machinery is now and, undoubtedly, some strong views of this subject will be voiced at the Chamber's annual meeting in Calgary.

— Newsletter
Can. Chamber of Commerce.

•

A WARNING

HOUSTON (RNS) — Southern Baptist pastors were warned here of a theological "Protestant Deformation" by a speaker who called for return to a Biblical Christ-centered theology.

Dr. Clark H. Pinnock, professor at New Orleans Baptist Theological Seminary, told the Southern Baptist Pastors' Conference that "we stand in great danger of losing the Gospel altogether.

"The Protestant Churches which began with a deep comprehension of the Gospel of grace," he claimed, "have largely surrendered their convictions and as a result lost their momentum.

"The Roman Catholic Church added tradition to Scripture, and modern Protestantism has given up both.

"We are theologically adrift," he told the pastors, but added that "compared with other Churches, our own decline theologically is at an early age."

Charging that the Protestant Reformation has become the "Protestant Deformation," Dr. Pinnock urged a "restoration of the crown rights of our divine Lord and the infallible authority of His inspired Word.

"Hundreds of churches have been stolen from Jesus Christ by those who would turn them into centers of social revolution. In the name of Christ," he claimed, "thieves have gained control of countless churches in America, confiscated their buildings and endowments, and are using them to promote anti-Christian causes.

"Our only hope is for . . . a return to Biblical standards and to profound Scriptural preaching."

— The Presbyterian Journal.

THE STRUGGLES OF A DUTCH IMMIGRANT

by TED REITSMA

(II)

NEW WORK, NEW EXPERIENCES, NEW LIFE

The work was entirely new to me. As I could not talk to ask questions, I learned through observation. Most of the workers were immigrants too from all the various countries of Europe: Russians, Poles, Italians, French and Germans.

It did not take me long to get used to the work and the living conditions. Often I was asked whether I did not get lonely ever . . . I considered that question in very poor taste, but as I realized that it was asked in a friendly fashion, I soon got to forget the hurt and loneliness it always brought back to the surface. To tell you the truth, had there been a board across the ocean, I would have tried to walk it all the way back home. But the planks were not there, the funds were not in my pocket and I had to make the best of it, right where I was.

I worked until the cold froze the river as winter set in. By that time, I knew enough of the language to make myself understood, so I was not as helpless as when I landed.

On being laid off, my landlord offered to take me on another construction job, supervised by his nephew, not far from where I had been working all summer. I was accepted and started working for the Railroad at 25¢ an hour, 10 hours a day, 6 days a week.

The men, mostly Italians, lived in a bunkhouse provided by the contractor and everyone had to do his own cooking. As all the workers were Italians and I had never prepared a meal in my life, I did as they did and lived on macaroni and cheese for the next three months.

In the middle of January, during a real cold snap, I got my nose and ears frostbitten. It was certainly a new experience for me, for it was never cold like that where I came from.

When one of the teamsters had trouble controlling his team of horses, I asked the foreman to let me try, which he did. I managed to train and work them very well after a relatively short time. That was enough to convince the foreman that I knew all about horses, so he put me in charge of the barn. This suited me just fine. I was no longer in the cold all day long, the pay was three dollars a day and although I had to get up at 5 in the morning, I had a lot of spare time during the day.

I gradually improved my housekeeping and soon my first winter in Canada was over with spring just about around the corner.

On March the 15th, a great surpise awaited me. As I entered the bunkhouse, my aunt's brother from Holland was sitting on my bunk.

There was little sleep for us that night. We talked and talked as if we would never stop. It was just wonderful to get all the news from home first hand and speak in my mother tongue . . . Lubbe Bouma remained with me. He began working that very afternoon, proving how important it is for immigrants to have someone to contact when they arrive. In spite of everything, Lubbe did not intend to remain in the east. The slogan "go west, young man" was taking hold of us, to that end, that we saved all our wages and we felt sure that one day we would head west and have a farm of our own. Strenthening our intention was the fact that Lubbe had brought with him the address of some Dutch families settled in the Granum district, in Alberta, among whom was Mr. Roelf Koy of Monarch.

We agreed to get there before the harvest season. Consequently we drew our final pay in the last week of April and boarded the train for Montreal. There we worked on docks until we had two more pay cheques. We did the same in Toronto.

The Torontonians were entirely different from the Quebec people. Here for the first time we had a chance to learn English. The people were very friendly, but the city itself was dirty.

After a while, we looked around for a Dutch community and church where we could attend religious services, next Sunday, but found neither.

In any case, as our destination was Alberta, we picked up our gear and boarded the train for Granum where a friend of mine, Mr. George Dykema, was established.

But in those days, there were no through trains or super-continentals, so there were quite a few stop-overs. One of these was Winnipeg, Manitoba. Although this city was much smaller than Montreal and Toronto, it was more cosmopolitan . . . In fact it had become the dumping place for most of the immigrants from Western Europe. Portage Avenue was the meeting spot for people of every corner of the old country. One could easily recognize them, not only by the way they talked, but by the way they dressed as well, for every one was still wearing each his particular attire.

It was good to see, somehow it brought back to me something very close to my heart: the habits and cordial manners of my homeland for which I still had a deep longing in my heart.

The city however was alive with excitement and newness. We could sense the spirit of pioneering everywhere. Construction projects were started all over, the railroad was in the developing stage and desperate for workers. So we had no trouble finding employment.

After working in the freight sheds for some time, we collected our pay-cheque and headed west to Regina.

This city, also in the throes of becoming an urban centre, provided us with all kinds of employment opportunities. We worked on construction gangs and left for Granum, Alberta, on August 12th, arriving two days later at a small station which appeared to us as if it were lost in the wilderness of the prairies.

There after learning that my friend, Mr. Dykema, lived ten miles east, we started walking, but were picked up by a farmer headed in the same direction.

The farmer left us half a mile from the house, which we easily reached. Mrs. Dykema welcomed us with coffee and food and invited us to wait for her husband's return from the field. He arrived shortly after and the conversation about Holland, home-folks, customs and friends carried on far into the night.

The Dykema's warm hospitality did good to my heart. In a way it compensated for the family affection I and Lubbe had left behind many months ago, to build a new life in a foreign country.

When reminiscence was over, we talked about the present and planned the future.

(To be continued.)

CLASSIFIED ADS

Pay your advertisement when you send it in. See our standard-rates below:

Birth-announcements $4.00
Engagement-announcements $4.00
Marriage and anniversaries $6.00
Notifications of death $5.00
"For Sale" and "Want" advertisements up to 30 words $4.00. Every word more 15¢.

For "letters under number" 50¢ extra.

Send your payment together with your ad to:

Calvinist-Contact
Box 312, Station B,
Hamilton, Ont.

Closing date is Friday before date of issue, but inserting of Class. Ads received on Monday before 10 a.m. will be attempted.

With gratitude to God we wish to announce the birth of our son and brother

CURTIS RANDAL

July 21, 1968.

Walter and Lorraine Vos.
Raymond Alan.
Edwin Mark.
Julie-Ann.

243 Mowat Ave.,
Kingston, Ont.

With much happiness and gratitude to God, we announce the birth of our daughter

CAROLYN DIANE

August 19, 1968.

Jeff & Christina Wubs (nee Schaafsma).

43 Eldomar Avenue,
Brampton, Ontario.

With thanks to the Lord and joy in our hearts we are happy to announce the birth of our son

PAUL JOHN BARRYMORE

A brother for Melissa Anne.

Allen and Anne Brandsma.

August 15th, 1968.

Beverley Street,
New Dundee, Ont.

With great joy and thankfulness to the Lord, we announce the birth of our daughter

VERONICA JOY

A sister for Claire - Tiny, Betrina - Akke.

Mr. & Mrs. Cornelis Cnossen.

August 29, 1968.

2 Holybrook Cresc.
Willowdale, Ont.

We give thanks to our Lord for the safe arrival of Michelle's baby brother

JAMES MICHAEL

on September 6, 1968.

Melle and Dolores Huizinga.

32 Fairview, Hamilton, Ont.

Mr. & Mrs. C. J. Van Leeuwen of Grimsby, Ontario are pleased to announce the forthcoming marriage of their daughter

ANN

to

Mr. JOHN DEKKER

son of Mr. & Mrs. J. Dekker, also of Grimsby, Ontario.

The wedding will take place D.V. on Saturday, September 14, 1968 at 4 o'clock in the Mountainview Christian Reformed Church, Grimsby, Ontario.

Rev. J. J. Hoytema officiating.

Future address: 417 Main St. W., Apt. # 4, Grmsby, Ont.

Mr. and Mrs. Jack Bylsma, R.R. 3, Appin, Ont. are pleased to announce the forthcoming marriage of their daughter

FLORENCE

to

Mr. BEN OLTHOFF

son of Mr. and Mrs. J. Olthoff, London, Ont. on Saturday, Sept. 21, 1968 at four o'clock.

Westmount Christian Reformed Church, Strathroy, Ont.

Rev. H. Eshuis officiating.

Mr. & Mrs. A. Herder, R.R. # 3, Oshawa are pleased to announce the forthcoming marriage of their daughter

GERDA

to

Mr. ANDREW DIRK VAN HARMELEN

son of Rev. and Mrs. J. Van Harmelen on Saturday, September 28, 1968 at 3:00 p.m. in the Christian Reformed Church of Whitby.

Rev. J. Van Harmelen officiating.

Future address:
179 Elizabeth Cres.,
Whitby, Ontario.

On September 20, 1968 D.V., we hope to celebrate with our parents and grandparents

T. BOS

and

P. BOS—VAN DER HOEVEN

their 45th wedding anniversary.

We give thanks to the Lord for His rich blessings and it is our prayer that we may be blessed with them for many more years.

Len and Rie Bos.
Hetty, Len, Ron.
Nellie and Klaas Templeman.
Irene, Pam.
Tine and Willard Metz.
Patricia, Michael.
Jeanne and Peter Kiefte.
Sherrie-Anne.

39 Elmhurst Drive,
Rexdale, Ont.

We are thankful to the Lord for the 30th wedding anniversary of our dear parents and grandparents, the Lord willing, September 14, 1968.

D. KOOPMANS

and

C. KOOPMANS—SCHAILLEE

Their grateful children:

Pieter and Carole Koopmans, Calgary, Alta.
Hans and Alice De Hooge, Rexdale, Ont.
Frank and Anne Koopmans, Calgary, Alta.
Danny.
and 7 grandchildren.

401 Albion Rd., Rexdale, Ont.

We are thankful to the Lord for the 25th wedding anniversary of our dear parents

CASPER FAAS

and

WILMA FAAS, nee VISSER

the Lord willing Sept. 28. 1968.

Their grateful children:
Jack.
Andrew.
Joe.
John.
Stewart.

507 Hughes Street, Dresden, Ont.

Open house 7.30 to 10 o'clock p.m. in Legion Hall.

On September 23, 1968 we hope to celebrate, the Lord willing, our parents' 25th wedding anniversary

CHRISTIAN J. HUYGEN

and

LIJNTJE HUYGEN (De Weerd)

We their children are thankful to the Lord for His sustaining care.

Marie and Bill (Dorin and Heather).
John and fiancée Betty.
Otto and fiancée Agnes.

R.R. 4, Mt. Brydges, Ont.

The Lord, in His inscrutable wisdom, took unto Himself, on Labour Day, Sept. 2, our beloved son, brother and uncle

JACOB HUIZINGA,

in he prime of his life at 17 years and 10 months.

"I shall praise Thy love Oh Lord, although my soul cannot comprehend Thy ways."

Parents: Mr. and Mrs. Wm. Huizinga, Wellandport, Ont.
Ietje & Henk van Til, Enumatil, Groningen.
Clarence & Jane Huizinga, St. Ann's, Ont.
Silvia & Henry Nymann, Rexdale, Ont.
Wilma, Hamilton, Ont.
William, Rexdale, Ont.
Henry, Haney, B.C.
George, Wellandport, Ont.
Otto Arthur, Wellandport, Ont.
Michael, Wellandport, Ont.
9 Nieces and nephews.

Funeral service was held on Sept. 5, in the Riverside Christian Reformed Church of Wellandport.

The Lord took suddenly into His Glory, September 2, 1968, our dear nephew and cousin

JACOB HUIZINGA,

at the age of 17.

Psalter Hymnal No. 209:5.

Wainfleet:, Ont.:
Mr. and Mrs. P. Hamming.
Sarnia, Ont.:
Bill and Ann De Boer.
Petrolia:
Klaas and Greta Huizinga.
Wainfleet:, Ont.:
Gary and Tena Huizinga.
Henry and Margaret Huizinga.
Sylvia Huizinga.
Betty Huizinga.

De vrouwenvereniging "Bidt en Werkt" te Wellandport betuigt haar oprechte deelneming aan de familie W. Huizinga met het plotseling overlijden van hun zoon

JACOB HUIZINGA,

die onze hemelse Vader plotseling tot Zich nam.

Het bestuur.

Since it is almost impossible to thank everyone individually, we wish to express our deep gratitude to all who have expressed their sympathy and have comforted us during the trying time in connection with the passing away of

Mr. G. J. Thies

and his grandson

Paul Robert Hobers.

Oakville: Fam. Thies.
Stoney Creek: Fam. Hobers.

For some areas we still need a

Representative

for

Philips and other label Records

☆ Imported
☆ European Pressed,
☆ HIFI ☆ Quality
☆ Stereo - Mono.

Capital required in order to have a good selection approx. $500.—.
Good profit.

For those interested contact

Speelman's Bookhouse
10 Goldfown Drive,
REXDALE, ONT.

Harry Den Haan
Tax Consultant
(Registered)
10 Leavesden Place,
HAMILTON, ONT.
Phone 388-6713
SPECIALIZING IN FARM INCOME TAX
Clients accepted within 100 miles from Hamilton.
No advance payment.

We need for our Furniture Department

A YOUNG MAN

with experience in sales or as a trainee. Must have good education and be well-mannered. If you are interested in a prestige position with one of Toronto's finest furniture houses and in a better than average income, contact us by phone or in writing. After gaining experience you will have an income of approx. $8,000 yearly.

DE BOER'S FURNITURE

5051 Yonge St., Willowdale-Toronto. Phone 222-1109

---

275 ACRES

on Highway # 3, close to Cayuga. Grote barns, 4-slaapkamer huis. Holstein vee. Alle nodige farm machinerieën, silo, varkensschuur. Melkcontract. Vraagprijs $87,000, $30,000 down.

Jack Bylsma

REALTOR

1607 King St. East, Hamilton, Ont.
Phone LI 9-3894

Gentleman, sincere, would like

TO MEET OR CORRESPOND

with sincere lonely girl under 39. Can., U.S. Holland. Don't hesitate, write to me, 2084, % Calv.-Contact, P.O. Box 312, Station B, Hamilton, Ont.

Young lady is looking for one or two other young ladies

TO SHARE APARTMENT

in Hamilton. Please phone 383-2001 after 6.30 p.m.

WHICH . . .

mature Chr. Ref. young woman is able and willing to care for my young motherless family (three boys 7, 7 & 8). Live in. Please write W. Vanderlinde, 25 Boys St., Barrie, Ont.

Young Dutch couple with 1 child require simple

LIVING ACCOMMODATION

in Northwest Toronto. Phone: 623-7587. Write: Jack Schuringa, 19 Prince Street, Bowmanville, Ont.

Two young ladies wish to rent an

APARTMENT

in the University of Toronto area, beginning September 23, 1968. Write to Miss E. Van Belle, Box 172, Bowmanville, Ont. or phone 623-7188.

DAIRY FARMS

125 acres, quota 1000 pounds, $1,800 per month. 60 head Holsteins, R.O.P. Modern barn and home.

140 acres, quota 1165 lbs. 75 head of Holsteins. Modern barn and implements, 1 hog barn, 1 vealing barn. Double house, brick, close to town.

122 acres, Highway location. Set up for beef, loose barns. Modern brick house. Asking $55,000.

100 acres, 10-room house, large barn, silo. Asking $35,000.

19 acres fruit: peaches, pears, grapes, cherries. All equipment, large house, excellent location in Beamsville.

Broiler farms quota: 27,000, 10,000, 6,000. Turkey farms in all sizes.

Write or call
GERRIT OTTEN,
563-7904, Beamsville, rep.

ART BRUNTON
REAL ESTATE BROKER
282 Main St. East
GRIMSBY, ONTARIO
945-5409

DANI
Real Estate Limited
Realtors
WOODSTOCK, ONT.

Business Opportunity

Dry Cleaning business for sale, includes truck and all cleaning equipment. Good turnover and still growing. Last years income over $18,000. Only $8,000 down will handle.

Oxford County Farms

150 Acres dairy farm, pipe line to bulk tank, and milking parlor, it's good only $52,000.

2 - 150 Acres good dairy farms, good buildings, poultry farm with good income, 4 miles from town.

75 Acres highway farm, ideal for ski club.

114 Acres as a going concern, bulk tank, milk contract.

200 Acres dairy farm and good for cash crop.

110 Acres dairy farm only $45,000.

300 Acres dairy, or cash crop, it's good.

230 Acres dairy farm, complete with stock and implements, milk contract, about 90 head of cattle, a real family farm.

1000 Acres, with lots of buildings, good land.

For further information on any of these, please contact

Mr. ALBERT VANDERKOOI in WOODSTOCK, at 537-6601 or at home 423-6443.

For sale:

200 ACRE DAIRY FARM

70 head of cattle. Complete line of mach. including bulk tank, stable cleaner. ½ mile 43 Highway. River, creek. Priced to sell. Apply Harry Dusomos, R.R. 2, Finch, Ont. Ph. 346-5625.

Weduwnaar met eigen zaak in Ontario wenst

KENNISMAKING

met vrouw ± 50 jaar. Brieven, welke worden beantwoord, liefst met foto, onder no. 2085, % Calvinist-Contact, P.O. Box 312, Stat. B, Hamilton, Ont.

For rent:

LARGE BED-SITTING ROOM

furnished, bedroom & kitchen facilities. For 1 or 2 girls. On the Mountain. Close to stores, Phone Hamilton 389-6057.

BAKE SHOP

with 10 bun pan oven, mixers, counter, fridges, racks, display cooler, all equipment. 3 Bedroom apartment will go with or will sell separately. Books of account available to interested buyers.

K. A. McWILLIAM
REAL ESTATE
9 King W., INGERSOLL, ONT.
519 - 485-2800

BRUSSELS SPROUTS

for your freezer. $5.00 per bushel delivered. F. Hageman, R.R. # 1, Waterdown, Ont. Phone: 689-4382.

MAN WANTED

for odd jobs and some truck driving. Experienced with flowers and greenhouse work preferred. Staalduinen Floral Ltd., Stoney Creek, Ont. Phone 662-4975.

For sale: Approx. 30 8' and 10 12'

OAK PEWS

In excellent condition. Also leaded

STAINED GLASS PICTURE WINDOW

30" by 9'. Apply Cornelius Vlielander, Bramalea. Ont. Phone 451-6728.

VARIOUS FARMS

from 50 acres up.

Call our rural salesmen

Jack F. MacDonald 268-3486
or
Nels Oliver 285-2117.

K. A. McWILLIAM
REAL ESTATE
9 King W., INGERSOLL, ONT.
519 - 485-2800

Japan Seminary Dedicates New Buildings

(Tokyo)—To mark the completion of a plan put into effect five years ago, a dedication service was held in June 1, 1968 in front of the new buildings located in the suburbs of Tokyo. Three buildings are completed and house classrooms, offices, library and dining room.

The seminary invited Dr. John Sanderson of Covenant College, Chattanooga, Tennessee as a visiting lecturer for a series of lecture on pastoral counseling and the philosophy of history. His arrival was timed to coincide with the beginning of the new semester in the new buildings. Dr. Sanderson also gave the main address at the dedication service.

This year's entering class is larger than the other two classes combined. Total enrollment is about 30.

Dr. Sumumu Uda is the president of the seminary.

(RES NE 8/29/68)

TEACHERS WANTED

"Red Deer Christian School"
The Red Deer Christian School Society requires

2 (TWO) TEACHERS

for its school which will be opened Sept. 1968. Please sent applications to the President Mr. G. Ouwens, 3935 - 38 Ave., Red Deer, Alta.

British Columbia.
The Duncan Christian School Society needs a fully qualified

LADY TEACHER

for grade 3 and part of grade 2. Please send applications to Mr. J. Kroek, 440 Arbutus Ave., Duncan, B.C.

The Canadian Christian School of Smothers, B.C. is in urgent need of

A TEACHER

for grade 1. Ideal teaching conditions in a beautiful area. Please contact Mr. H. Bakker, P.O. Box 2117, Smithers, B.C.

KERKDIENSTEN

Radio Nederland Wereldomroep

uitgezonden in de 19 en 25 meterband (15.425 kC en 11.730 kC)

UITZENDTIJD:
5.30 Atlantic Daylight Saving Time
4.30 Eastern Daylight Saving Time
3.30 Central Daylight Saving Time
2.30 Mountain Daylight Saving Time
1.30 Pacific Daylight Saving Time.

WIJ VERZOEKEN U DEZE KOLOM UIT TE KNIPPEN EN BIJ UW RADIO TE LEGGEN

22 september: Hervormde kerkdienst in Den Haag. Voorganger: Ds. W. P. ten Kate.
6 oktober: Gereformeerde kerkdienst in Nijmegen. Voorganger: Dr. J. van der Linden.
20 oktober: Hervormde kerkdienst in Veenendaal. Voorganger: Dr. C. Graafland.
3 november: Gereformeerde kerkdienst (Vrijgemaakt) Schilwolde. Voorganger: Ds. R. te Velde.
17 november: Hervormde kerkdienst in Drachten. Voorganger: Ds. S. de Jong.
1 december: Gereformeerde kerkdienst in Den Bosch. Voorganger: Ds. M. van der Sijs.
15 december: Hervormde kerkdienst in Leidschendam. Voorganger: Dr. F. O. van Gennep.
29 december: Evangelisch Lutherse kerkdienst in Amstelveen. Voorganger: Ds. W. Bleij.
12 januari: Doopsgezinde kerkdienst in Deventer. Voorganger: Ds. E. Borren.
26 januari: Hervormde kerkdienst in De Bilt. Voorganger Ds. K. Ooms.
9 februari: Gereformeerde kerkdienst in Zutphen. Voorganger: Ds. P. Popma.
23 februari: Hervormde kerkdienst in Haarlem. Voorganger: Ds. E. Sneller.
9 maart: Remonstrantse kerkdienst.

Een programmaschema over de dagelijkse uitzendingen via Bonaire (31 meterband) of een brochure over het installeren van een buitenantenne worden op aanvrage gratis beschikbaar gesteld door: RADIO NEDERLAND, P.O. BOX 222, THORNHILL, ONT.

Hello Tomorrow!

by ED DAYTON

Possibly the most powerful weapon ever fashioned is the alphabet, but the church has yet to seize its full potential in a world whose population will double in 32 years, double again in 17, then in eight, four, two . . .

Jim Coles is not a world traveler. He makes only an occasional trip to another city. But when he does, he confidently dials his favorite airline with every expectancy that in a matter of two minutes he will be told what flights are available and that his reservation is confirmed. Jim may not fully understand the $2,000,000 computer that keeps track of all the flights, seats, and passengers of the airline, but he has come to expect such performance as routine.

Two nights a month Jim attends committee meetings at his local church. He usually chairs one meeting, the one concerned with trying to involve more of the church members in the programs of the church. It's a frustrating time. Although the church has 706 members on the roll, it is a continual struggle to fill the offices in the church and Sunday school programs. No one seems to know who the non-workers are, what they are doing or where they are hiding. Without thinking too much about it, Jim had also come to expect this level of performance for this situation.

Jim Coles is living in two worlds. He is demonstrating the human being's amazing ability to play the role expected of him. The "world" is something that is moving, dynamic, changing, adventuresome. The "church" is something that is standing still, static, unchanging and conservative. Jim is living in a generation that has produced so many new jobs that 40 per cent of them didn't exist when he was born. He daily uses tools of transportation, communication and commerce that were not available when he was a boy. and yet on Sunday morning the only difference he might find in his boyhood church sanctuary is the microphone on the pulpit and the clothes worn by the congregation.

The church literature Jim and his children read is equally antiquated. Oh, the pictures look modern but the message seems strangely like the antique cars Jim loves to work on. It may look new, but it's not part of this age!

Like many men, Jim not only accepts this dichotomy, he welcomes it. The very unchangingness of the church has become a sense of security to him. He may have little inclination toward things liturgical but the furniture in the sanctuary, the 11:00 a.m. worship service, the Sunday school program, have all become symbols for which he searches in evaluating what a church should be. They continually serve to reinforce his conscious or sub-conscious understanding that the "world" and the "church" are two different places. And though the church is "in the world," its walls are high and the moat is deep. The drawbridge must be regularly lowered to permit access and quickly lifted once the guest is inside.

Jim is sometimes bothered by the fact that the big action is taking place in the world and not in the church. The issues of crime prevention, contamination of air and water, and school bonds seem much closer at hand than the questions of man's spiritual condition. But again he accepts this as the way things are.

This is not a new situation. Since Jesus Christ left His Church in the world as His witness, we have time and time again attempted to abandon that responsibility by fleeing from the world to some form of monasticism. The frightening thing is the rate at which it is happening today. Man's knowledge is expanding at a rate of five to ten times faster than the population explosion and the population is expanding at a rate that is exponential. This means that if it follows present trends, population will double in 2 years, then double again in 17, then double again in eight, four, two . . .

Assuming that man controls the world population without resorting to the mass destruction of a thermo-nuclear war, it is not a question of whether society will change at a rate inconceivable twenty years ago. The question is how will the Body of Christ respond to this change?

It is an accepted fact that today's technologist must be continually building his education. He thinks nothing of spending 100 hours a year in the classroom. But how many Christians spend twenty classroom hours a year relating the Bible and the world in which they live?

Society demands maximum utilization of every foot of floor space it builds. How many hours per square foot do we get from our North American church buildings which are going up at the rate of $1,000,000,000 per year?

In fifteen to twenty years our television sets will be converted to programmed teaching stations and push-button information centers connected to the major libraries of the country. Will we still be limited to one half hour a week of flannelgraph, flash cards, or slides?

The number of new books multiplying space at the paperback stores, airline terminals and news counters reaches new heights in sales and new lows in breadth of content. What teenager knows the name of a novelist who is successfully interpreting the message of Christ?

We are told that the high school graduate of 1990 will be a genius by today's measurement. Will he find any link to reality as we try to tell him of God's love for him in Jesus Christ? In a society in which the potential for Big Brother to watch everyone electronically will reduce our privacy to near zero, will he find his security in Jesus Christ?

Will the church as we know it today survive this Computer Age? Hopefully not. Of all men the Christian should be most open to change. The world has been in the process of change since the day God told Adam to subdue the earth and fill it with his offspring. The Christian should be a man ready to seize every tool that comes to hand and to use it for the glory of God.

There is hope that the church can adapt its institutional structure to meet the great challenge before it. For one of the tools we are developing is at once the most important and the most usable by the church. We become so dazzled by the new products of the age that few see their development and application as useful in helping man increase his ability and to manage himself and his problems. He is making the transition between the systems engineering approach to technical problems to the broader concepts of management systems. He is learning to look at a problem in its entirety — as a system. He looks past the problem of more freeways for more trucks to see that what he is really dealing with is the system problem of feeding a city. He places the problem of cleaning up our contaminated water supply as part of the over-all need to eliminate contaminates. He learns to balance the cost of crime control over and against the cost of crime prevention.

The technologist is just beginning to apply his system know-how to social problems. But New Haven, Connecticut's computer location of its people . . . San Bernardino, California's contract with TRW to make a system analysis of its welfare program, and Lytton Industries' contract with the government of Greece to manage tourism are indications of what lies ahead.

If there is any hope of the religious press adapting to the needs of an expanding society it lies here.

We must first understand from a systems view what we are attempting. We are charged with making disciples of all nations. George Sweazey in his book **Effective Evangelism** has pointed out to us the steps of the system: contact, cultivation (communication), commitment and consecration (as operating members of the system). Stephen Rose's book **The Grass Roots Church** makes some practical estimates of what this might mean.

The tools of communication lie everywhere before us: computers, information systems, understanding of people. In the area of literature we have libraries full of secular books that demonstrate how a meaningful message is transmitted.

The question is not whether the church will survive, but how? Robert Browning said, "Ignorance is not innocence, but sin."

Never has technology offered so much to so many so fast. Let's give literature its full dimension for a viable and dynamic church!

Mr. Dayton is director of the Missions Advanced Research & Communication Center, a division of World Vision International serving in cooperation with the School of World Mission, Fuller Theological Seminary, Pasadena, Calif.